

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/81

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE REZIDENȚIAT

**PROGRAM DE INSTRUIRE
PRIN REZIDENȚIAT LA SPECIALITATEA
PARODONTOLOGIE**

Codul specialității: 323.01

Durata de studii: 3 ani

Chișinău, 2022

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 2/81	

COORDONAT

**Ministrul Sănătății, Muncii și
Protecției Sociale al RM**

„ ” 20

APROB

**Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”
dr. hab. șt. med., profesor universitar**

„ ” 20

Programul a fost discutat și aprobat la:

ședința Consiliului de Management al Calității
din „ ” 20 proces verbal nr. _____
Vicepreședinte Consiliului de Management al Calității,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga _____

ședința Consiliului de Facultății de Rezidențiat
din „ ” 20 proces verbal nr. _____
Decanul Facultății de Rezidențiat
dr. hab. șt. med., prof. univ., Grib Livi _____

ședința Comisiei Metodice de Profil Stomatologie
din „ ” 20 proces verbal nr. _____
Președintele Comisiei Metodice de Profil
dr. hab. șt. med., prof. univ., Numele, Prenumele _____

ședința Catedrei de Odontologie, parodontologie și patologie orală ”Sofia Sîrbu”
din 17 ianuarie, 2022, procesul verbal Nr 06
Șef catedră, dr. hab. șt. med., prof., **Sergiu Ciobanu** _____

Programul a fost elaborat de colectivul de autori:

Ciobanu Sergiu, dr.hab. șt. med., prof. universitar
Fala Valeriu dr.hab. șt. med., prof. universitar
Eni Lidia, dr. șt. med., conf. universitar
Bolun Radu dr. șt. med, asis. universitar

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/81

• **SCOPUL SPECIALITĂȚII**

Specialitatea Parodontologie este o ramură a Stomatologiei care are drept scop pregătirea teoretico-practică a rezidenților privind etiologia, patogenia, manifestările clinice, diagnosticul, prevenția și tratamentul afecțiunilor parodontale. Se abordează aspectele clinice și tratamentul afecțiunilor parodontale. Este prevăzută însușirea metodelor și tehnicilor contemporane de tratament al bolii parodontale și aspectele generale de utilizare ale acestora. În conformitate cu cerințele stomatologiei contemporane se pune accent pe asistența medicală specializată parodontologică în cadrul tratamentului complex, interdisciplinar.

• **OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL SPECIALITĂȚII:**

- stomatologiei;

să fie apt de a asimila și aplica noile realizări în domeniul parodontologiei; La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să cunoască bazele afecțiunilor parodontale;
- să cunoască etiologia, patogenia, manifestările clinice, metodele de diagnostic, diagnosticul diferențial, metodele și tehnicile moderne de tratament utilizate în parodontologie;

La nivel de aplicare

- să realizeze examenul clinic și paraclinic al pacientului cu afecțiuni parodontale;
- să posede utilizarea instrumentelor necesare în tratamentul bolii parodontale;
- să efectueze statusul parodontal și să completeze fișa pacientului parodontopat;
- să posede aplicarea mijloacelor de izolare în tratamentul parodontal;
- să posede aplicarea metodelor și tehnicilor moderne în examianarea și tratamentul complex a bolii parodontale;
- să posede abilități de alcătuirea planului de tratament a bolii parodontale;
- să posede determinarea ocluziei la pacienții cu boala parodontală, inclusiv cu PMC;
- să interpreteze radiogramele de contact, ortopantomografiile;
- să realizeze șlefuirea selectivă ca metodă de reechilibrare ocluzală în etapa inițială de tratament;
- să fie capabil de a stabili și formula un diagnostic bazat pe metode și tehnici moderne de examinare a bolii parodontale;
- să fie capabil de a efectua și aplica diverse metode și tehnici cu scopul prevenirii complicațiilor în tratamentul complex al bolii parodontale;
- să fie competent de a acorda ajutor medical specializat de urgență în parodontologie.

La nivel de integrare

- să înțeleagă importanța parodontologiei în contextul stomatologiei, ca ramură importantă a medicinei;
- să abordeze problemele medicinei fundamentale și clinic în examinarea, diagnosticarea și tratamentul bolii parodontale;
- să deducă interrelații între parodontologie și alte discipline clinice;
- să posede abilități de implementare și integrare a cunoștințelor obținute la disciplinele clinice;

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 4/81

- să fie apt de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniul
- să fie capabil să implementeze cunoștințele acumulate în activitatea de cercetător științific;
- să fie competent să utilizeze critic și cu încredere informațiile științifice obținute utilizând noile tehnologii informaționale și de comunicare;
- să fie capabil să utilizeze tehnologia multimedia pentru a primi, evalua, stoca, produce, prezenta și schimba informații, și pentru a comunica și a participa în rețele digitale prin intermediul Internetului;
- să fie capabil de a însuși totalitatea materialului didactic, ceea ce va contribui la managementul traseului profesional.

CONȚINUTUL DE BAZĂ AL PROGRAMULUI DE INSTRUIRE

LA SPECIALITATEA PARODONTOLOGIE

STRUCTURA PE ANI A PROGRAMULUI DE STUDII

Anexa 1. Structura programului de studii pe ani

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Ore didactice			total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
				Curs	lucrări practice	semi-nare			
1	Parodontologie	I	21	25	-	75	100	944	1044
2	Chirurgie dento-alveolară	I	6	20	40	30	90	124	214
3	Microbiologie clinică	I	2	5	57	10	72	-	72
4	Imunologie clinică	I	2	5	57	10	72	-	72
5	Farmacologie clinică	I	2	5	57	10	72	-	72
6	Urgențe medicale	I	2	5	57	10	72	-	72
7	Fiziopatologie clinică	I	2	5	57	10	72	-	72
8	Parodontologie	II	21	25	-	75	100	944	1044
9	Ortodonție	II	4	10	-	23	33	111	144
10	Pedodonție	II	4	20	40	40	100	44	144
11	Protetica dentară	II	4	10	-	23	33	111	144
12	Bioetică	II	2	5	57	10	72	-	72
13	Stagiu practic raional	II	12						
14	Parodontologie	III	23	27	-	81	108	1031	1139
15	Implantologie Orală	III	6	20	40	30	90	124	214
16	Patologie orală	III	4	10	-	23	33	111	144
17	Management in stomatologie.	III	2	5	57	10	72	-	72
18	Endodonție și odontoterapie rest	III	2	5	-	10	15	57	72
19	Stagiu practic raional	III	12						
Total			109	207	519	493	1149	3601	4777

Anexa 2. Repartizarea modulelor conform bazelor clinice

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Baza clinică
1	Parodontologie	I	21	Catedra de odontologie, parodontologie și patologie orală "Sofia Sirbu" – șef catedră Ciobanu Sergiu

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 5/81

2	Chirurgie dento-alveolară	I	6	Catedra de Chirurgie OMF și Implantologie Orală "Arsenie Guțan" – șef catedră Chele Nicolae
3	Microbiologie clinică	I	2	Catedra de Microbiologie - șef catedră Rudic Valeriu
4	Imunologie clinică	I	2	Catedra de Imunologie - șef catedră Vișnevschi Anatolie
5	Farmacologie clinică	I	2	Catedra de Farmacologie clinică - șef catedră Darciuc V.
6	Urgențe medicale	I	2	Catedra de Medicină de Urgență - șef catedra Ciobanu Gheorghe
7	Fiziopatologie clinică	I	2	Catedra de Fiziopatologie - șef catedră Cobeț Valeriu
8	Parodontologie	II	21	Catedra de odontologie, parodontologie și patologie orală "Sofia Sirbu" – șef catedră Ciobanu Sergiu
9	Ortodonție	II	4	Catedra de Ortodonție- șef catedră Trifan Valentina
10	Pedodonție	II	4	Catedra de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică și pedodonție – șef catedră Railean Silvia
11	Protetică dentară	II	4	Catedra de stomatologie ortopedică "I.Postolachi" – șef catedră Solomon Oleg
12	Bioetica	II	2	Catedra de bioetică și filosofie – șef catedră Ojovanu Vitalie
13	Stagiu practic Raional	II	12	Stagiu practic raional
14	Parodontologie	III	23	Catedra de odontologie, parodontologie și patologie orală "Sofia Sirbu" – șef catedră Ciobanu Sergiu
15	Implantologie orală	III	6	Catedra de Chirurgie OMF și Implantologie Orală "Arsenie Guțan" – șef catedră Chele Nicolae
16	Patologie orală	III	4	Catedra de odontologie, parodontologie și patologie orală "Sofia Sirbu" – șef catedră Ciobanu Sergiu
17	Management și marketing în stomatologie	III	2	Catedra de economie, management, psihopedagogie în medicină – șef catedră Spinei Larisa
18	Endodonție și Odontoterapie Restaurativă	III	2	Catedra de propedeutică stomatologică "Pavel Godoroja"
19	Stagiu practic	III	12	Stagiu practic raional

• **PLANUL TEMATIC AL CURSURILOR, SEMINARELOR ȘI A LUCRĂRILOR PRACTICE PE ANI DE STUDII SPECIALITATEA PARODONTOLOGIE**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore di- dactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	lucrări practice	seminare			
Anul I							
Modul de specialitate: PARODONTOLOGIE							
1	Obiectul de studiu al parodontologieii, organizarea secției, de parodontologie. Istoricul dezvoltării parodontologiei. Organizarea asistenței parodontale. Etica și deontologia, probleme juridice în parodontologie. Aspectul interdisciplinar al	2	-	6	8	87	95

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 6/81

	Parodontologiei ca ramură medico-chirurgicală a stomatologiei generale. Concepte moderne în mecanismul patogenetic în debutul și evoluția bolii parodontale.						
2	Dezvoltarea și evoluția embrionară a dinților și a parodontiului marginal. Aspecte funcționale, evoluționale ale cementului radicular, desmodontiului și osului alveolar.	2	-	6	8	87	95
3	Biologia structurală a parodontiului de înveliș. Aspecte morfo-funcționale a componentelor structurale gingivale macromorfologic – tip gingie, sistemul ligamentar supraalveolar și micromorfologic (histologic)-epiteliul, corionul. Biologia structurală a parodontiului de susținere. Aspecte morfo-funcționale ale parodontiului profund macro- și micromorfologic ale cementului radicular, desmodontiului, osului alveolar.	2	-	6	8	87	95
4	Epidemiologia bolii parodontale. Managementul parodontal la bolnavii cu afecțiuni generale sistemice (diabetul zaharat, fumatul, sarcina) Rolul plăcii bacteriene în apariția și evoluția bolii parodontale. Rolul factorilor locali și generali în apariția și evoluția bolii parodontale.	3	-	9	12	86	98
5	Aspecte moderne de clasificare a bolii parodontale (Amsterdam, 2018)	3	-	8	11	87	98

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 7/81

	Sănătatea parodontală, bolile și alte condiții gingivale Particularitățile formelor clinice de gingivite cronice de etiologie microbiană în combinație cu alți factori locali și sistemici asociați. Gingivitele induse de biofilm Principiile de bază privind etapizarea examenului clinic obiectiv al parodonțiului marginal sănătos și în condiții de îmbolnăvire gingiva-parodontală. Examenul clinic parodontal (relevarea plăcii bacteriene) inclusiv vigilența oncologică. Determinarea statusului dento-parodontal și a indicilor de îmbolnăvire gingivo-parodontală. Interpretarea rezultatelor examenelor complementare în boala parodontală (radiologice, microbiologice, imunologice, biochimice) în viziunea structurării unui plan complex de tratament. Elaborarea diagnosticului și a planului de tratament.						
6	Principiile de bază privind etapizarea examenului clinic obiectiv al parodonțiului marginal sănătos și în condiții de îmbolnăvire gingiva-parodontală. Examenul clinic parodontal (relevarea plăcii bacteriene) inclusiv vigilența oncologică. Determinarea statusului dento-parodontal și a indicilor de îmbolnăvire gingivo-parodontală. Interpretarea rezultatelor examenelor complementare în boala parodontală (radiologice, microbiologice, imunologice, biochimice) în viziunea structurării unui plan	2	-	6	8	87	95

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 8/81

	complex de tratament. Elaborarea diagnosticului și a planului de tratament.						
7	Boli și condiții parodontale. Parodontita marginală cronică incipientă/reversibilă. Modificări morfopatologice în parodontita marginală cronică forma ușoară. Parodontita marginală cronică forma medie și gravă. Modificări morfopatologice. Noțiuni de parodontită refractară. Parodontita marginală stadiul I-IV, Stadializarea și gradarea parodontitei sau afecțiunile parodontale induse de placă. Alte condiții care afectează parodontiul. Boli și condiții periimplantare.	3	-	9	12	86	98
8	Etape și tehnici moderne de tratament parodontal complex. Anestezia, însușirea tehnicilor curente de anestezie în parodontologie. Tehnici moderne de înlăturare a depozitelor moi și dure supra-și subgingivale (detartrajul și ultrasunet, scaling-root-planing, controlul asupra plăcii bacteriene.	3	-	9	12	86	98
9	Eliminarea factorilor locali de risc prin tratamentul leziunilor odontale, iatrogenic, extracția dinților. Tehnica de tratament a hiperesteziei dentinare și a leziunilor carioase și necarioase radiculare.	2	-	6	8	87	95
10	Particularități de administrare a tratamentului medicamentos antimicrobian și antiinflamator în boala parodontală. Terapia de biostimulare/bioreactivare parodontală.	2	-	6	8	87	95

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 9/81

11	Metode și tehnici de imobilizare temporară a dinților parodontopatici.	1	-	4	5	77	82
	Total ore modul	25	-	75	100	944	1044
Modul conex: MEDICINA DE URGENȚĂ							
1	Resuscitarea cardio-respiratorie și cerebrală. (RCR și C)						
1. 1	Restabilirea permeabilității căilor respiratorii la adulți. Manevra Heimlich. Manevra Sellick.						
1. 2	Restabilirea permeabilității căilor respiratorii la copii. Manevra Heimlich. Manevra Sellick.	1	11	2	14	-	14
1. 3	RCR și C la adulți. Etapele: suportul vital bazal și suportul vital cardiac avansat						
1. 4	RCR și C la copii. Etapele: suportul vital bazal și suportul vital cardiac avansat						
2	Șoc hipovolemic. Diagnosticul clinic și conduita de urgență.	1	10	2	13	-	13
2. 1	Examenul primar și secundar la pacientul politraumat. Analiza cazurilor.						
2. 2	Traumatismul cranio-cerebral și medular. Scoaterea căștii. Diagnosticul și conduita de urgență. Analiza cazurilor.						
3	Anafilaxia. Șocul anafilactic.	1	13	2	16	-	16
3. 1	Anafilaxia. Edemul Quincke. Urticarial. Cazuri clinice.						
4	ECG de urgență. Analiza ECG în ischemia acută, leziune, IMA						
4. 1	Urgențele hipertensive. Diagnosticul și conduita de urgență. Cazuri clinice.						
2	Comă de etiologie necunoscută.	1	12	2	15	-	15

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 10/81

2.1	Bolnavul inconștient. Comele. Diagnosticul și tratamentul la etapa de prespital.						
2.2	Accidente vasculare cerebrale. Diagnosticul și conduita de urgență.						
3	Urgențele chirurgicale și traumatologice.	1	11	2	14	-	14
3.1	Traumatismul toracic. Voletul costal. Diagnosticul și conduita de urgență. Analiza cazurilor.						
3.2	Plăgile. Hemoragiile externe și exteriorizate. Diagnosticul și conduita de urgență. Metodele de hemostază provizorie. Analiza cazurilor.						
4	Lucru în DMU						
5	Colocvium						
	Total ore modul	5	57	10	72	-	72

Modul conex: MICROBIOLOGIE

1	Infecția încrucișată în cabinetul de stomatologie						
2	Factorii care afectează stabilitatea ecosistemului bucal.	1	12	2	15	-	15
3	Metode de sterilizare și dezinfecție. Controlul eficacității sterilizării și dezinfecției în clinica stomatologică						
4	Procese patologice specifice și nespecifice (bacteriene, micotice, virale) din cavitatea orală. Placa dentară. Tartrul dentar.	1	11	2	14	-	14
5	Procese patologice specifice și nespecifice (bacteriene, micotice, virale) din cavitatea orală. Boala parodontală						
6	Procese patologice specifice și nespecifice (bacteriene, micotice, virale) din cavitatea orală. Infecțiile pulpare.	1	10	2	13	-	13

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 11/81

7	Procesele patologice specifice și nespecifice (bacteriene, micotice, virale) din cavitatea orală. Infecții ale țesuturilor periorale						
8	Procesele patologice specifice și nespecifice (bacteriene, micotice, virale) din cavitatea orală. Infecții ale țesuturilor dure	1	11	2	14	-	14
9	Procesele patologice specifice și nespecifice (bacteriene, micotice, virale) din cavitatea orală. Infecții ale țesuturilor orale moi	1	13	2	16	-	16
10	Recapitulare.						
	Total ore modul	5	57	10	72	-	72

Modul conex: FARMACOLOGIE CLINICĂ

1	Cunoașterea principiilor de elaborare a Formularului Farmacoterapeutic Național, Formularului Farmacoterapeutic Instituțional. Clasificarea preparatelor farmacologice după durata de acțiune, activitate, toxicitate.	1	11	2	14		14
2	Efectele farmacologice și manifestările lor clinice la pacienți. Prescrierea preparatelor la pacienți după lista de indicație.	1	13	2	16		16
3	Principiile de elaborare a schemelor standard de tratament și a protocoalelor clinice.	1	10	2	13		13
4	Prognostarea și depistarea reacțiilor adverse posibile, efectuarea profilaxiei și tratamentului lor. Reacțiile adverse cauzate de medicamente utilizate în practica stomatologică.	1	11	2	14		14
5	Discromiile dentare cauzate de medicamente. Afecțiuni stomatologice cauzate de medicamente	1	12	2	15		15
	Total ore modul	5	57	10	72	-	72

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 12/81

Modul conex: FIZIOPATOLOGIE

1	Efectuarea revizuirii literaturii de specialitate						
2	Cunoașterea tematicii a Dizoxiilor. Clasificarea etiologică și patogenetică. Manifestările clinice în cavitatea bucală.						
3	Înțelegerea și cunoașterea tematică a Inflamației. Etiologia, patogenia. Manifestările. Corecția patogenetică. Particularitățile proceselor inflamatorii în organele cavitatea bucală.	1	13	2	16		16
4	Apresiasi proceselor imunopatologice. Etiologia. Patogenia. Particularitățile și manifestările în organele cavitatii bucale.						
5	Cunoașterea Dishomeostaziile hidro-electrolitice. Particularitățile regenerative ale organelor cavității bucale.						
6	Cunoașterea Dishomeostaziile acido-bazice și impactul lor asupra organelor cavitatii bucale. Particularitățile regenerative ale organelor cavității bucale.	1	11	2	14		14
7	Fiziologia hemostazei. Dereglările coagulării sângelui. Sindroamele hipocoagulante. Mecanismele de leziune în organele cavitatii bucale. Consecințele. Diagnosticul și principiile corecției patogenetice.						
8	Apresiasi metodei de studiu în Fiziopatologia durerii. Sistemul antinociceptiv. Durerea trigeminală. Particularitățile în organele cavitatii bucale.	1	10	2	13		13
9	Cunoașterea tematică în Fiziopatologia ficatului.						

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 13/81

	Manifestările în cavitatea bucală.						
10	Înțelegerea și cunoașterea tematică în Fiziopatologia sângelui. Anemiile Fe, B12, acid folic deficitare, hemolitice. Mecanismele de leziune și manifestările în organele cavitatii bucale. Diagnosticul și principiile corecției patogenetice.	1	11	2	14		14
11	Aplicarea cunoștințelor acumulate la rezolvarea situațiilor clinice.	1	12	2	15		15
	Total ore modul	5	57	10	72	-	72

Modul conex: IMUNOLOGIE

1	Efectuarea revizuirii literaturii de specialitate. Viziuni generale asupra sistemului imun. Imunitatea înăscută.	1	11	2	14		14
2	Limfocitele B și imunitatea mediata umoral. Limfocitele T și imunitatea mediate celulară.	1	12	2	15		15
3	Citokine, chemokine și sistemul imun. Diagnosticul de laborator în afecțiunile mediate imun.	1	10	2	13		13
4	Noțiuni generale de osteoimunologie și patologie orală. Aprecierea unor aspecte imunologice ale mucoasei orale.	1	11	2	14		14
5	Aspecte imunologice și inflamatorii ale bolii parodontale.	1	13	2	16		16
	Total ore modul	5	57	10	72	-	72

Modul conex: CHIRURGIE DENTO-ALVEOLARĂ

1	Anatomia clinică a teritoriului OMF. Metode de explorare clinice și paraclinice în chirurgia dento-alveolară. Documentația în cabinetul de chirurgie. Tehnici de anestezie loco-regională. Accidente și	2	4	3	9	12	21
---	---	---	---	---	---	----	----

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 14/81

	complicații în anestezia loco-regională						
2	Traumatismele dento-parodontale. Clasificare. Etiologie. Diagnostic. Tratament. Contuzie. Luxație. Avulsie. Fracturi dento-parodontale și alveolare. Extracția dentară tipică și atipică. Indicații, contraindicații, instrumentar, etape. Ingrijirea postoperatorie. Accidentele și complicațiile extracției dentare, cauze, prevenție, tratament. Particularitățile pregătirii și extracției dentare a bolnavilor cu patologii concomitente.	2	4	3	9	12	21
3	Chirurgia endodontică. Diagnosticul leziunilor periapicale. Etiologie. Patogenie. Clasificare. Protocolul de tratament în chirurgia endodontică. Metode de tratament: (Chiuretajul periapical, Rezecția apicală, Amputația radiculară, Hemisecția, Replantarea dentară). Instrumentar, materiale, dispozitive. Etapele tratamentului chirurgical. Tipuri de lambouri. Obturarea retrogradă. Augmentarea defectului.	2	4	3	9	12	21
4	Chirurgia prerotetică. Chirurgia muco-gingivală: Corectarea frenurilor și bridelor (Frenotomia, Frenectomia, Frenoplastia), Hiperplazii, Fibromatoza. Vestibuloplastii. Chirurgia substratului osos (Hipertrofie, Atrofie). Alungirea coroanei clinice.	2	4	3	9	12	21
5	Chirurgia parodontală. Diagnosticul afecțiunilor parodontale. Etiologie. Patogenie. Clasificare. Metode de tratament. Protocolul de	2	4	3	9	12	21

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 15/81

	tratatament în chirurgia parodontală. Etape. Pregătirea pacientului. Indicații. Contraindicații. Instrumentar, materiale, dispozitive.						
6	Chirurgia parodontală. Metode de tratament: Chiuretajul gingival. Gingivectomia. Gingivectomia gingivo-plastică. Operații cu lambou. Chirurgia osoasă alveolară. Grefele osoase și terapia de adiție. Chirurgia mucogingivală. Microchirurgia parodontală.	2	4	3	9	12	21
7	Recesiunile parodontale. Operații cu lambou. Clasificare, obiective, indicații și contraindicații, avantaje și dezavantaje.	2	4	3	9	12	21
8	Chisturile maxilare. Etiologie. Patogenie. Clasificare. Diagnostic. Tratament.	2	4	3	9	12	21
9	Sinuzita maxilară odontogenă. Clasificare. Particularități anatomice a sinusului maxilar și relația cu apexurile dentare. Etiologie. Patogenie. Diagnostic. Tratament.	2	4	3	9	12	21
10	Infecțiile oro-maxilo-faciale. Clasificare. Etiologie. Diagnostic. Tratament. Abcese perimaxilare (vestibular, palatinal, perimandibular). Infecțiile spațiilor superficiale și profunde.	2	4	3	9	16	25
	Total ore modul	20	40	30	90	124	214

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 16/81

Anul II

Modul de specialitate: PARODONTOLOGIE

1	Punga parodontală. Noțiune. Clasificarea. Conținutul pungii parodontale. Metode și tehnici de lichidare a pungilor parodontale.	2		5	7	78	85
2	1. Abcesul parodontal. Manifestările clinice. Tratatamentul de urgență a abcesului parodontal.	2		5	7	78	85
3	Tehnici de administrare și aplicare locală și generală a substanțelor medicamentoase în tratamentul bolii parodontale. .	2		7	9	86	95
4	Rolul debridării gingivo-parodontale în prevenirea îmbolnăvirii parodonțiului marginal pentru obținerea unei susceptibilități spre un răspuns regenerativ eficient. Lichidarea pungii parodontale prin chiuretaj parodontal și debridare.	2		5	7	73	80
5	Modalități terapeutice moderne de rezolvare chirurgicală a bolii parodontale. (chiuretajul gingival și subgingival – indicații, contraindicații, tehnică).	3		8	11	79	90

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 17/81

6	Extracția dinților parodontopați. Argumentarea indicațiilor pentru extracție. Amputația radiculară. Indicații. Contraindicații. Tehnica de realizare. Noțiune de premolarizare. Scopul. Tehnica de efectuare.	2		7	9	81	90
7	Chiuretajul subgingival pe câmp închis. Tehnica. Indicații și contraindicații către chiuretajul pe câmp închis. Instrumente necesare pentru tehnica chiuretajului pe câmp închis. medicație și recomandări pacienților după efectuarea chiuretajului pe câmp închis.	2		5	7	73	80
8	Gingivectomie. Noțiune. Indicații, contraindicații. Metode și tehnici de realizare. Managementul postoperator după gingivectomie.	2		8	10	85	95
9	Gingivoplastie. Noțiune. Indicații și contraindicații. Metode și tehnici de realizare. Managementul postoperator după gingivoplastie.	2	-	7	9	80	89
10	Chiuretajul subgingival pe câmp deschis. Noțiune. Tehnica de efectuare. Indicații, contraindicații către chiuretajul pe câmp deschis. Instrumente necesare. Tehnica chiuretajului pe câmp deschis. medicație și recomandări pacienților după efectuarea chiuretajului pe câmp deschis.	2		8	10	85	95

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 18/81

11	Priorități de tratament chirurgical în vederea regenerării parodontale prin operațiile cu lambou: indicații, contraindicații.	2		5	7	73	80
12	Corelații între patologia endodontică și parodontiul marginal. Sindromului endo-parodontal tehnici endo-chirurgicale. Rezeecția apicală.	2		5	7	73	80
Total ore modul		25	-	75	100	944	1044
Modul conex: BIOETICA							
1	Fundamente conceptuale și metodologice ale bioeticii. Axiologia medicală – reper teoretic esențial al bioeticii.	1	-	2	3	11	14
2	Optica bioetică a sănătății, maladiei și suferinței. Relația medic-pacient în practica medicală.	1	-	2	3	13	16
3	Componente ale actului medical prin prisma bioeticii. Sănătate și patologie reproductivă în dimensiune bioetică.	1	-	2	3	10	13
4	Bioetică și transplantologie contemporană. Bioetica și finalitatea vieții.	1	-	2	3	11	14
5	Implicații bioetice în cercetarea științifică și studiul clinic. Expertiza bioetică în cercetările biomedicale.	1	-	2	3	12	15
Total ore modul		5	-	10	15	57	72
Modul conex: PROTETICĂ DENTARĂ							
1	Noțiuni generale în protetica dentară . Principiile de organizare asistenței	2		3	5	19	24

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 19/81

	stomatologice. Metodele clinice și paraclinice de examinare a bolnavilor cu boala parodontală.						
2	Tratamentul de echilibrare ocluzală. Ajustarea prin șlefuire a suprafețelor ocluzale. Restaurări protetice la bolnavi parodontopați.	2		5	7	28	35
3	Imobilizarea dinților parodontotici. Clasificarea sistemelor de imobilizare. Alegerea dinților incluși în sistemele de imobilizare. Alegerea metodelor	2		4	6	19	25
4	Imobilizarea permanentă realizată în cabinet. Aprecierea sistemelor de imobilizare.	1		3	4	16	20
5	Imobilizarea permanentă prin mijloace fixe realizat în laboratorul de tehnică dentară.	2		5	7	13	20
6	Bioterapia de reactivare prin produse de origine animală, vegetală și medicamentoasă. Vitamino-terapie.	1		3	4	16	20
	Total ore modul	10	-	23	33	111	144

Modul conex: PEDODONȚIA

1	Stomatologia pediatrică. Scopul și sarcinile disciplinei. Odontogeneza. Particularitățile morfologice și de structură ale dinților temporari și permanenți imaturi. Termenii de formare și erupție a dinților temporari și rezorbție a rădăcinilor dinților temporari. Termenii de formare și erupție a dinților permanenți. Erupția dentară.	2	4	4	10	4	14
2	Examinarea pacientului pediatric. Întocmirea fișei de observație clinică a pacientului pediatric. Managementul comportamentului copilului și adolescentului. Caria dentară. Aspecte contemporane de etiologie, patogenie, evoluție	2	4	4	10	4	14

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 20/81

	clinică, diagnostic și tratament a cariei dentare la copii și adolescenți.						
3	Aspecte contemporane de tratament a cariei dentare. Metode de tratament tradițional și alternativ al cariei dentare. Particularitățile tratamentului cariei complicate la dinții temporari și permanenți imaturi.	2	4	4	10	4	14
4	Aspecte contemporane de prevenție a cariei dentare. Metode de prevenție a cariei dentare. Evaluarea eficienței metodelor de prevenție a cariei dentare. Noțiune de risc carios. Evaluarea riscului carios.	2	4	4	10	4	14
5	Bolile parodontiului marginal și ale mucoasei orale la copil și adolescent. Aspecte contemporane de diagnostic și tratament al afecțiunilor parodontiului marginal la copii și adolescenți. Leziunile mucoasei orale la copii și adolescenți. Diagnosticul și tratamentul leziunilor mucoasei orale la pacientul pediatric.	2	4	4	10	6	16
6	Examinarea copiilor cu patologie oro-maxilo-facială (procese infectioase ale maxilarelor, traumatisme dentare și oro-maxilo-faciale, anomalii congenitale de dezvoltare, procese tumorale). Principii de organizare a asistenței chirurgicale stomatologice de urgență a copiilor. Anestezia locală la copii. Complicațiile locale și generale ale anesteziei (șoc, colaps, lipotemie). Asistența medicală de urgență. Anomaliile de poziție a frenulumului buzelor și limbii la copii. Extracțiile dentare la copii. Indicații și contraindicații.	2	4	8	10	4	14

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 21/81

7	Afecțiunile inflamatorii ale glandelor salivare la copii. Procesele infecțioase odontogene și neodontogene ale maxilarelor în stomatologia pediatrică. Tactici de diagnostic și tratament. Principii de prognozare a rezultatelor tratamentului prin asocierea semnelor clinice locale, generale și interdisciplinare. emnelor clinice locale, generale și interdisciplinare.	2	4	4	10	4	14
8	Traumatismele din regiunea oro-maxilo-facială la copii. Traumatismele asociate. Principiile și particularitățile tratamentului complex al traumatismelor dentare la copii în dentiția primară, permanentă și mixtă. Acordarea asistenței medicale primare în cazul traumatismelor oro-maxilo-faciale.	2	4	4	10	4	14
9	Anomaliile congenitale oro-maxilo-faciale. Particularități de dezvoltare embrională a capului și gâtului. Despicăturile din regiunea oro-maxilo-facială. Teorii contemporane de etiologie și patogenie, aspecte de evoluție clinică. Diagnosticul anomaliilor congenitale. Particularitățile tratamentului chirurgical. Profilaxia complicațiilor. Dispensarizarea copiilor cu anomalii gongenitale oro-maxilo-faciale.	2	4	4	10	4	14

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 22/81

10	Procese tumorale în regiunea oro-maxilo-facială la copii. Tumori benigne și maligne. Simptomatologie. Particularități de tratament chirurgical la copii cu procese tumorale ale maxilarelor. Principii de reabilitare chirurgicală a copiilor cu procese tumorale. Profilaxia complicațiilor și dispensarizarea copiilor. Etape de reabilitare în perioada postoperatorie. Vigilența oncologică. Totalizare.	2	4	4	10	6	16
Total ore modul		20	40	40	100	44	144
Modul conex: ORTODONȚIA							
1.	Factorii etiologici generali și loco-regionali ai anomaliilor dento-maxilare. Patogenie și influențe. Factorii etiologici locali ai anomaliilor dento-maxilare. Patogenie și influențe. Anomaliile țesuturilor moi perimaxilare.	2	-	5	7	27	30
2.	Corelații ortodontico-parodontologice. Anomaliile dento-maxilare – factor etiologic și de risc al afecțiunilor parodontale. Corelații ortodontico-parodontologice. Boala parodontală – factor de risc în apariția anomaliilor dento-maxilare. Patogenie și influențe.	2	-	4	6	19	25
3.	Transformări tisulare în deplasarea dentară cu aparate ortodontice.	2	-	5	7	23	30
4.	Aparatele ortodontice: noțiuni, varietăți. Îngrijirile igienice la purtătorii de aparate.	2		4	6	19	25
5.	Ocluzia traumatică. Etiologie, patogenie, manifestări clinice. Obiective de tratament complex.	2	-	5	7	23	30
Total ore modul		10	-	23	33	111	144

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 23/81

Anul III

Modul de specialitate: PARODONTOLOGIE

1	Complicații induse de parodontitele marginale cronice. Managementul tratamentului nechirurgical și chirurgical.	2	-	5	7	63	70
2	Scheme și modalități de aplicare a substanțelor medicamentoase în tratamentul antimicrobian și antiinflamator în boala parodontală.	2	-	5	7	63	70
3	Tehnici terapeutice moderne de rezolvare chirurgicală în boala parodontală.	2	-	2	4	-63	70
4	Retracția gingivală. Evoluție clinică. Planul de tratament. Tratamentul chirurgical a defectelor muco-gingivale (recesiune) prin tehnici de chirurgie plastică parodontală.	1	-	3	5	54	60
5	Particularități de tratament corectiv a chirurgiei parodontale prin operații cu lambou. Indicații și contraindicații. Tehnica.	1	-	3	5	54	60
6	Leziuni interradiculare. Noțiuni. Clasificare. Aspecte clinice și de tratament a leziunilor interradiculare. Tehnici chirurgicale moderne.	2	-	2	3	68	75
7	Operații cu lambou total reflectat. Indicații, contraindicații, tehnică.	2	-	2	4	68	75
8	Operații cu lambou parțial reflectat. Indicații, contraindicații, tehnică.	1	-	2	3	54	60

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 24/81

9	Tehnici de adiție în tratamentul chirurgical al pungilor parodontale parodontitelor marginale cronice. Avantaje și dezavantaje. Materiale de adiție, proprietăți.	1	-	2	3	59	65
10	Regenerarea tisulară parodontală. Principii și tehnici moderne de tratament.	1	-	5	3	59	65
11	Regenerarea tisulară ghidată. Tehnica de restabilire morfo-funcțională a parodonțiului marginal.	2		5	7	73	80
12	Tehnici și procedee specifice de echilibrare ocluzală și funcțională în parodontitele marginale.	2		5	7	73	80
13	Metode și tehnici de imobilizare permanentă a dinților parodontopatici.	2		5	7	73	80
14.	Manangementul terapeutic al pereimplantitelor. Măsurile terapeutice.	2		5	7	72	79
15	Terapia de reabilitare parodontală complexă și perioada de menținere în cadrul monitorizării și evidenței dispanserice.	2		5	7	68	75
16	Direcții terapeutice principale și scheme de tratament complex în boala parodontală	2		6	8	67	75
Total ore modul		27	-	81	108	1031	1139

Modul conex: IMPLANTOLOGIE ORALĂ

1	Rolul și locul terapiei implanto-protetice în medicina dentară modernă. Examinarea clinică și paraclinică. Fișa medicală a pacientului purtător de implanturi.	2	4	3	9	12	21
---	--	---	---	---	---	----	----

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 25/81

2	Evaluarea câmpului protetic și a statusului biologic general al pacientului în perspectiva inserarii implanturilor dentare	2	4	3	9	12	21
3	Planificarea tratamentului implanto-protetic. Utilizarea ghidurilor chirurgicale pentru inserarea implanturilor dentare.	2	4	3	9	12	21
4	Biomateriale utilizate în practica implantologică.	2	4	3	9	12	21
5	Instrumentar și dispozitivele utilizate în implantologia orală. Prezentarea tipurilor de implanturi și părților componente	2	4	3	9	12	21
6	Osteointegrarea. Rata de succes și supraviețuire. Metoda convențională de inserție a implanturilor dentare (Branemark). Conceptul de spațiu biologic. Stabilitatea implanturilor și metode de apreciere	2	4	3	9	12	21
7	Tehnici de inserție a implantului dentar. Accidente, incidente și complicații.	2	4	3	9	12	21
8	Tehnici de reconstrucție a deficitului osos în vederea creării ofertei implantare. Implantarea alternativă. Accidente, incidente și complicații.	2	4	3	9	12	21
9	Biomecanica A.T.M. și rolul acesteia în terapia implanto-protetică.	2	4	3	9	12	21
10	Opțiunile de elevare a planșeului sinusului maxilar. Accidente, incidente și complicații.	2	4	3	9	16	25
Total ore modul		20	40	30	90	124	214

Modul conex: PATOLOGIE ORALĂ

1	Abordarea analitică a leziunilor fundamentale ale mucoasei orale, a variațiilor fiziologice ale normalului, precum și a manifestărilor orale din cadrul unor afecțiuni de sistem	2	-	5	7	13	20
---	--	---	---	---	---	----	----

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 26/81

2	Studiul elementelor de etiopatogenie specifice, ce apar în practica parodontală în relație cu modificările părților moi a mucoasei cavității bucale.	1		2	3	17	20
3	Studiul metodelor diagnosticului clinic pozitiv, etiologic, diferențial și evolutiv al principalelor afecțiuni ale mucoasei cavității orale. Locul și rolul lor la pacienții aflați cu tratament parodontologic.	2		5	7	13	20
4	Analiza caracteristicilor clinice și evolutive a infecției orale cu virusul herpes simplex în parodontologie. Criterii de diagnostic pozitiv și diferențial. Modalități de tratament	1		3	4	20	24
5	Lichenul plan bucal. Concept. Etiologie. Caracteristici și semne clinice. Criterii și tehnici de diagnostic pozitiv și diferențial. Tratament profilactic preventiv, curativ.	1		2	3	17	20
6	Prezentarea caracteristicilor generale clinice și evolutive a afecțiunilor veziculo-buloase autoimune în parodontologie. Elemente de etiopatogenie și diagnostic. Abordarea tratamentului interdisciplinar. Stabilirea priorităților terapeutice.	1		2	3	16	20
7	Rolul patogen al Candidiei albicans în declanșarea dezechilibrului microbiocenozei bucale. Manifestări gingivo-parodontale și orale de cauză micotică. Obiective terapeutice. Etape de tratament	2		5		15	20
Total ore modul		10	-	23	33	111	144
Modul conex: MANAGEMENT ȘI MARKETING ÎN STOMATOLOGIE							
1	Managementul ca artă și știință. Managerii și liderii în organizații. Instituția stomatologică ca organizație, mediul ei intern și extern. Cultura organizațională.	1	12	2	23	2	23

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 27/81

2	Managementul modern al instituției stomatologice: principii, metode, tehnici și funcții. Managementul resurselor umane. Motivarea angajaților. Managementul echipei.	1	10	2	10	-	10
3	Comunicarea și luarea deciziilor în instituția stomatologică. Managementul schimbărilor. Managementul timpului, stresului și conflictului la locul de muncă.	1	13	2	24	-	24
4	Conceptul de marketing. Tipuri de marketing. Piața serviciilor stomatologice: cererea, oferta, prețul și concurența. Comportamentul consumatorului. Comunicarea prestator de servicii-consumator. Tipuri de clienți. Etica în relațiile cu clienții.	1	10	2	10	-	10
5	Organizarea activității de marketing. Cercetarea de marketing: concepte, etape, metode, instrumente. Previziunea și planificarea în marketing. Planul de marketing al instituției stomatologice.	1	12	2	10	-	10
Total ore modul		5	57	10	72	-	72
Modul conex: ENDODONȚIE ȘI ODONTOTERAPIE							
1	Etiologia și patogenia afecțiunilor pulpare acute și cronice. metode de diagnostic și tratament.	1	-	2	3	11	14
2	Evoluția clinică a periodontitelor apicale acute și cronice. Diagnosticul și tratament.	1	-	2	3	13	16
3	Restabilirea morfo-funcțională a dinților cu leziuni coronare masive.	1	-	2	3	10	13
4	Tehnici și procedee de restaurări dentare directe și indirecte.	1	-	2	3	11	14
5	Selectarea materialelor de obturație. Tehnici și procedee de	1	-	2	3	12	15

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 28/81

	obturare a cavitațiilor carioase cu diverse materiale moderne.						
	Total modul	5	-	10	15	57	72

1. DESCRIEREA DESFĂȘURATĂ A MODULELOR DE SPECIALITATE LA PROGRAMUL DE INSTRUIRE

ANUL I

PARODONTOLOGIE

1. Obiectul de studiu al parodontologiei. Organizarea secției, de parodontologie. Istoricul dezvoltării parodontologiei. Organizarea asistenței parodontale. Etica și deontologia, probleme juridice în parodontologie. Aspectul interdisciplinar al Parodontologiei ca ramură medico-chirurgicală a stomatologiei generale. Concepte moderne în mecanismul patogenetic în debutul și evoluția bolii parodontale.
2. Dezvoltarea și evoluția embrionară a dinților și a parodonțiului marginal. Aspecte funcționale, evoluționale ale cementului radicular, desmodonțiului și osului alveolar.
3. Biologia structurală a parodonțiului de înveliș. Aspecte morfo-funcționale a componentelor structural gingivale macromorfologic – tip gingie, sistemul ligamentar supraalveolar și micromorfologic (histologic) - epiteliul, corionul. Biologia structurală a parodonțiului de susținere. Aspecte morfo-funcționale ale parodonțiului profund macro- și micromorfologic ale cementului radicular, desmodonțiului, osului alveolar.
4. Epidemiologia bolii parodontale. Managementul parodontal la bolnavii cu afecțiuni generale sistemice (diabetul zaharat, fumatul, sarcina) Rolul plăcii bacteriene în apariția și evoluția bolii parodontale. Rolul factorilor locali și generali în apariția și evoluția bolii parodontale.
5. Aspecte moderne de clasificare a bolii parodontale (Amsterdam, 2018) Sănătatea parodontală, bolile și alte condiții gingivale. Particularitățile formelor clinice de gingivite cronice de etiologie microbiană în combinație cu alți factori locali și sistemici asociați. Gingivitele induse de biofilm
6. Principiile de bază privind etapizarea examenului clinic obiectiv al parodonțiului marginal sănătos și în condiții de îmbolnăvire gingiva-parodontală. Examenul clinic parodontal (relevarea plăcii bacteriene) inclusiv vigilența oncologică. Determinarea statusului dento-parodontal și a indicilor de îmbolnăvire gingivo-parodontală. Interpretarea rezultatelor examenelor complementare în boala parodontală (radiologice, microbiologice, imunologice, biochimice) în viziunea structurării unui plan complex de tratament. Elaborarea diagnosticului și a planului de tratament.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 29/81

7. Boli și condiții parodontale. Parodontita marginală cronică incipientă/reversibilă. Modificări morfopatologice în parodontita marginală cronică forma ușoară. Parodontita marginală cronică forma medie și gravă. Modificări morfopatologice. Noțiuni de parodontită refractară. Parodontita stadiul I-IV, Stadializarea și gradarea parodontitei sau afecțiunile parodontale induse de placă.

Alte condiții care afectează parodonțiul. Boli și condiții periimplantare.

8. Etape și tehnici moderne de tratament parodontal complex. Anestezia, însușirea tehnicilor curente de anestezie în parodontologie. Tehnici moderne de înlăturare a depozitelor moi și dure supra- și subgingivale (detartrajul și ultrasunet, scaling-root-planing, controlul asupra plăcii bacteriene.

9. Eliminarea factorilor locali de risc prin tratamentul leziunilor odontale, iatrogenic, extracția dinților. Tratamentul cariilor dentare cu impact asupra parodonțiului marginal. Tehnica de tratament a hiperesteziei dentinare și a leziunilor carioase și necarioase radiculare.

10. Particularități de administrare a tratamentului medicamentos antimicrobian și antiinflamator în boala parodontală. Terapia de biostimulare/bioreactivare parodontală

11. Metode și tehnici de imobilizare temporară a dinților parodontopatici.

ANUL II

PARODONTOLOGIE

1. Punga parodontală. Noțiune. Clasificarea. Conținutul pungii parodontale. Metode și tehnici de lichidare a pungilor parodontale.

2. Abcesul parodontal. Manifestările clinice. Tratamentul de urgență a abcesului parodontal.

3. Tehnici de administrare și aplicare locală și generală a substanțelor medicamentoase în tratamentul bolii parodontale.

4. Rolul debridării gingivo-parodontale în prevenirea îmbolnăvirii parodonțiului marginal pentru obținerea unei susceptibilități spre un răspuns regenerativ eficient. Lichidarea pungii parodontale prin chiuretaj parodontal și debridare.

5. Modalități terapeutice moderne de rezolvare chirurgicală a bolii parodontale. (chiuretajul gingival și subgingival – indicații, contraindicații, tehnică).

6. Extracția dinților parodontopați. Argumentarea indicațiilor pentru extracție. Amputația radiculară. Indicații. Contraindicații. Tehnica de realizare. Noțiuni de premolarizare. Scopul. Tehnica de efectuare.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 30/81

7. Chiuretajul subgingival pe câmp închis. Tehnica. Indicații și contraindicații către chiretajul pe câmp închis. Instrumente necesare pentru tehnica chiuretajului pe câmp închis. medicație și recomandări pacienților după efectuarea chiretajului pe câmp închis.
8. Gingivectomie. Noțiune. Indicații și contraindicații. Metode și tehnici de realizare. Managementul postoperator după gingivectomie.
9. Gingivoplastie. Noțiune. Indicații și contraindicații. Metode și tehnici de realizare. Managementul postoperator după gingivoplastie.
10. Chiuretajul subgingival pe câmp deschis. Noțiune. Tehnica de efectuare. Indicații și contraindicații către chiuretajul pe câmp deschis. Instrumente necesare pentru tehnica chiuretajului pe câmp deschis. medicație și recomandări pacienților după efectuarea chiuretajului pe câmp deschis.
11. Priorități de tratament chirurgical în vederea regenerării parodontale prin operațiile cu lambou: indicații, contraindicații
12. Corelații între patologia endodontică și parodontiul marginal. Sindromului endo-parodontal tehnici endo-chirurgicale. Rezecția apicală.

ANUL III

PARODONTOLOGIE

1. Complicații induse de parodontitele marginale cronice. Managementul tratamentului nechirurgical și chirurgical.
2. Scheme și modalități de aplicare a substanțelor medicamentoase în tratamentul antimicrobian și antiinflamator în boala parodontală.
3. Tehnici terapeutice moderne de rezolvare chirurgicală în boala parodontală.
4. Retracția gingivală. Evoluție clinică. Planul de tratament. Tratatamentul chirurgical a defectelor muco-gingivale (recesiune) prin tehnici de chirurgie plastică parodontală.
5. Particularități de tratament corectiv a chirurgiei parodontale prin operații cu lambou. Indicații și contraindicații. Tehnica.
6. Leziuni interradiculare. Noțiuni. Clasificare. Aspecte clinice și de tratament a leziunilor interradiculare. Tehnici chirurgicale moderne.
7. Operații cu lambou total reflectat. Indicații, contraindicații, tehnică.
8. Operații cu lambou parțial reflectat. Indicații, contraindicații, tehnică.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 31/81

9. Tehnici de adiție în tratamentul chirurgical al pungilor parodontale parodontitelor marginale cronice. Avantaje și dezavantaje. Materiale de adiție, proprietăți.
10. Regenerarea tisulară parodontală. Principii și tehnici moderne de tratament.
11. Regenerarea tisulară ghidată. Tehnica de restabilire morfo-funcțională a parodonțiului marginal.
12. Tehnici și procedee specifice de echilibrare ocluzală și funcțională în parodontitele marginale.
13. Metode și tehnici de imobilizare permanentă a dinților parodontopatici.
14. Managementul terapeutic al pereimplantitelor. Măsurile terapeutice.
15. Terapia de reabilitare parodontală complexă și perioada de menținere în cadrul monitorizării și evidenței dispanserice.
16. Direcții terapeutice principale și scheme de tratament complex în boala parodontală.

- **PROGRAMUL STAGIULUI PRACTIC**

Anul II

STAGIUL PRACTIC RAIONAL (*durată – 12 săptămâni*)

Descrierea locației îndeplinirii stagiului practic, a conținutului lui, volumul competențelor conform anului de studiu, raportul final al stagiului practic raional (cu indicarea volumului de asistență medicală executată)

Anul III

STAGIUL PRACTIC RAIONAL (*durată – 12 săptămâni*)

Descrierea locației îndeplinirii stagiului practic, a conținutului lui, volumul competențelor conform anului de studiu, raportul final al stagiului practic raional (cu indicarea volumului de asistență medicală executată)

VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ STOMATOLOGICĂ LA SPECIALITATEA PARODONTOLOGIE

- I** – interpretarea problemei date
- A** – asistarea și consultarea cu medicul în problema dată
- E** - efectuarea de sinestător a deprinderilor practice

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 32/81	

COMPETENȚE DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ ACORDATĂ	VOLUMUL (Nr. pacienți/ investigații/ proceduri/ intervenții)
PENTRU TOȚI ANII DE STUDII	
Efectuează examenul primar clinic-parodontal al pacienților ce sunt triați și îndreptați la catedra Odonologie, Parodontologie și Patologie Orală, și în cadrul Clinicii Stomatologice universitare nr.1 (A, I)	45
Împreună cu medicul responsabil elaborează planul de investigații și tratament complex și specific pacientului parodontopat, completează fișa medicală, cu ajustările necesare pe parcursul realizării planului de tratament. Evoluează situația clinică și monitorizează îndeplinirea de către pacient a prescripțiilor și recomandărilor la fiecare vizită ulterioară. Perfectează documentația pacientului parodontopat, evoluează și monitorizează în dinamică situația clinică, pregătind și prezentând la conferințele clinice (lunare) cele mai demonstrative cazuri clinice (raport). (A, E, I)	45
Împreună cu medicul responsabil completează primar fișa medicală a pacientului parodontopat, cu reevaluările ulterioare pentru fiecare vizită. (E, I)	45
Împreună cu medicul responsabil realizează manoperele de diagnostic (examinarea aparatului stomatognat, relevarea plăcii bacteriene, aprecierea indicilor de placă și tartru dentar, de sângerare, sondarea pungilor parodontale, mobilității dentare, realizarea parodontogramei, instruirea pacientului în viziunea igienizării corecte a cavității bucale și alegerea corectă a produselor de igienizare bucală) și curative necesare, inclusiv și la pacienții pre- și postintervenționali (aplicarea diverselor tehnici de anestezie locoregională, pregătirea preprotetică prin eliminarea factorilor locali favorizanți și de risc prin tratamentul leziunilor odontale (carii dentare, reconstrucții corono-radiculare), endodontice, extracții dentare, șinări dentare provizorii și definitive, diverse procedee și tehnici de chirurgie parodontală, prelucrarea plăgii, pansamente, înlăturarea suturilor, recomandări pacientului). Monitorizează și evaluează starea pacienților parodontopați, cu indicarea suplimentară a acțiunilor necesare împreună cu medicul responsabil (investigații de laborator, examinări radiofractice, inclusiv CT, RVG, OPG, etc.) . (A, E, I)	45
Activează în laboratorul de tehnică dentară a clinicii universitare nr.1, participând la confecționarea șinelor provizorii și de durată pentru pacienții parodontopați. Împreună cu medicul responsabil programează efectuarea investigațiilor de diagnostic pacienților parodontopați îndreptați la catedra Odonologie, Parodontologie și Patologie Orală, și în cadrul Clinicii Stomatologice universitare nr.1. (A, E, I)	5-10
Participarea la efectuarea serviciilor (săptămânal) în cadrul catedrei și clinicii în comun cu medicul de serviciu și medicul rezident senior (6 luni), ulterior – sinestătător. (E, I)	54
Participarea la examenul de reevaluare clinică finală al pacienților tratați în cadrul catedrei (A) și la discuții în cadrul conferințelor clinice lunare.	30
ANUL I (21 săptămâni)	

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 33/81	

Efectuează examenul primar clinic-parodontal al pacienților ce sunt triați și îndreptați la catedra Odonologie, Parodontologie și Patologie Orală, și în cadrul Clinicii Stomatologice universitare nr.1. (E, I)	30
Împreună cu medicul responsabil elaborează planul de investigații și tratament complex și specific pacientului parodontopat, completează fișa medicală, cu ajustările necesare pe parcursul realizării planului de tratament. Evoluează situația clinică și monitorizează îndeplinirea de către pacient a prescripțiilor și recomandărilor la fiecare vizită ulterioară. Perfectează documentația pacientului parodontopat, evoluează și monitorizează în dinamică situația clinică, pregătind și prezentând la conferințele clinice (lunare) cele mai demonstrative cazuri clinice (raport). (A, I)	30
Împreună cu medicul responsabil completează primar fișa medicală a pacientului parodontopat, cu reevaluările ulterioare pentru fiecare vizită. (A, I)	30
Împreună cu medicul responsabil realizează manoperele de diagnostic (examinarea aparatului stomatognat, relevarea plăcii bacteriene, inclusiv vigilența oncologică, instruirea pacientului în viziunea igienizării corecte a cavității bucale și alegerea corectă a produselor de igienizare bucală) și curative necesare, inclusiv și la pacienții pre- și postintervenționali (aplicarea diverselor tehnici de anestezie loco-regională, pregătirea preprotetice prin eliminarea factorilor locali favorizanți și de risc prin tratamentul leziunilor odontale (carii dentare, reconstrucții corono-radiculare), endodontice, extracții dentare, șinări dentare provizorii și definitive, prelucrarea plăgii, pansamente, înlăturarea suturilor, recomandări pacientului. (A, E, I)	30
Relevarea plăcii bacteriene. (E)	30
Aprecierea indicilor de placă și tartru dentar, de sângerare. (E, I)	30
Determinarea profunzimii pungilor parodontale (PPr) cu sonda parodontală cu înscrierea rezultatelor în fișa parodontală. (E, I)	30
Aprecierea mobilității dentare prin metoda clasică și periotest-metrie. (E, I)	30
Realizarea Parodontogramei, inclusiv digitală (forma electronică). (E, I)	30
Aprecierea necesității și trimiteri la examenul radiografic CT, RVG, OPG. (A, I)	30
Colectarea și evaluarea probelor microbiologice din PPr, probelor imunologice și biochimice a lichidului bucal, și expedierea lor la laborator. (A, E, I)	15
Elaborarea planului de tratament complex a bolii parodontale. (A, E)	30
Aplicarea anesteziei utilizate la pacienții parodontopați.	30
Elemente de profilaxie primară și secundară a bolii parodontale (BP). (E)	30
Eliminarea depozitelor dentare moi, periajul profesional. (E)	45
Eliminarea depozitelor dure (tartru dentar) prin tehnica detartrajului manual. (E)	5
Eliminarea depozitelor dure (tartru dentar) prin tehnica detartrajului ultrasonic "scaling-root planing"). (A, E, I)	45
Împreună cu medicul responsabil prescrierea și efectuarea terapiei antimicrobiene și antiinflamatorie locală și sistemică. (A, E, I)	30
Realizarea terapiei de biostimulare locală la pacienții parodontopați. (E)	30
Tratamentul PPr prin chiuretaj parodontal pe câmp închis și debridare. (E)	10
Tratamentul complicațiilor bolii parodontale (abcesul gingival/parodontal, hiperestezia dentinară, leziuni ale suprafeței radiculare. (A, E)	10

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 34/81

Acțiuni de urgență la pacienții cu boala parodontală (drenarea abcesului gingival și parodontal, extracția dinților parodontotici). (A, E)	5-6
Echilibrarea ocluzală – ocluzograma și șlefuirea selectivă a dinților, înlăturarea punctelor de contact premature. (A, I)	25
Imobilizarea (șinarea) temporară a dinților parodontopatici cu șină din fibră de sticlă. (A, E)	15
Șinarea temporară a dinților parodontopatici prin procedee protetice (construcții fixe acrilice provizorii: armate sau simple). (A, E, I)	10
Participarea la examenul de reevaluare clinică finală al pacienților tratați în cadrul catedrei și la discuții în cadrul conferințelor clinice lunare. (A, E, I)	15
ANUL II (21 săptămâni)	
Se mențin manoperele și competențele de la nivelul anului I, cu activitate mai mare de asistent al medicului. Monitorizează realizarea planului complex a pacienților parodontopați în dinamică și evaluarea finală. (A, E, I)	
Elaborarea planului și tratamentul formelor acute de gingivită (E, I)	5-6
Elaborarea planului și tratamentul formelor acute de parodontită marginală. (E, I)	5
Elaborarea planului și tratamentul formelor agresive de parodontită marginală. (A, E, I)	2-3
Tratamentul sindromului endo-parodontal (rezecție apicală). (A, I)	1-2
Tratamentul leziunilor interradiculare (chiuretajul zonei de furcații). (A, E)	10
Procedeul tehnicii de hemisectie la molarii inferiori. (A, E)	3-5
Procedeul tehnicii de premolarizare. (A, E)	4-5
Procedeul de amputație radiculară. (A, E)	1-3
Tratamentul chirurgical al PPr. (chiuretaj pe câmp deschis). (A, E)	8-10
Decontaminarea și debridarea PPr. cu aparatul Vector. (E)	15-20
Planificarea și crearea lamboului de debridare. (A, E)	5-6
Gingivectomie, inclusiv asistată de laser. (A, E)	4-5
Gingivoplastie, inclusiv asistată de laser. (A, E)	4-5
Tratamentul chirurgical al defectelor mucogingivale prin tehnici de chirurgie plastică parodontală recesiuni gingivale. (A)	3-4
Procedeu de biostimulare/bioregenerare Plasmodent. (A, E)	15-20
Împreună cu medicul responsabil, planificarea, prescriere procedurile fizioterapeutice (biostimulare, hidro-masaj, lasero-terapie) (A, E)	10
Împreună cu medicul responsabil elaborează și realizează planul tratamentului de menținere. (A, E)	35
Împreună cu medicul responsabil și cu specialiști în domeniu monitorizează managementul parodontal al afecțiunilor sistemice (metabolice, endocrine, hematologice, cardiovasculare, imunodeficitare în contextul bolii parodontale). (A, E)	15
Participarea la examenul de reevaluare clinică finală al pacienților tratați în cadrul catedrei și la discuții în cadrul conferințelor clinice lunare. (A, E)	20
Măsurile terapeutice de urgență în acutizări a parodontitei marginale cronice (PMC) – drenarea abcesului gingival/parodontal, extracția dinților parodontopați. (E)	8-10
Efectuarea examenului radiografic: RVG, OPG, CT și CBCT în boala parodontală (PMC). (A, E)	15
Efectuarea serviciilor în cadrul catedrei (săptămânal). (E)	31

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 35/81	

ANUL III (23 săptămâni)

Se menține volumul manoperelor efectuate de sinestătător precum și a competențelor precedente cu extinderea lor. Astfel rezidentul anului III va examina primar pacientul împreună cu medicul responsabil, cu stabilirea tacticii de examinare și tratament, iar ulterior va completa de sinestătător fișa medicală, cu controlul ulterior al medicului responsabil. (A, E, E)	
Tratamentul chirurgical de lichidare a PPr.: operații cu lambou fără adădire de os cu elemente de osteoplastie. (A, E)	5
Operație cu lambou în zona PPr. infraosoase cu adădire de os I. (A, E)	5
Operație cu lambou în zona PPr. infraosoase cu adădire de os și membrană de acoperire – tehnica de regenerare tisulară ghidată (RTG) . (A, E)	2-3
Operație cu lambou în zona PPr. infraosoase cu adădire de os autogen. (A, E)	2-3
Operație cu lambou în zona PPr. infraosoase cu adădire de produse autotrombocitare PRF, iPRF, membrane de acoperire ptin tehnica RTG. (A, E)	5-6
Procedee de chirurgie parodontală în tratamentul leziunilor de furcație – tehnica de tunelizare. (A, E)	1-2
Operație de alungire coronară în pregătirea preprotetică. (A, E)	5-6
Extracția dinților parodontopatici cu preservarea alveolei prin adădire de os .	30
Extracția dinților parodontopatici cu preservarea alveolei prin adădire de produse autotrombocitare PRF, iPRF, membrane. (A, E, I)	8-10
Tehnici de preservare a crestei alveolare după extracții multiple a dinților parodontototici. (A, E)	10
RVG, OPG, CT și CBCT în planificarea inserării implanturilor endosoase la pacienții cu PMC în cadrul tratamentului complex. (A, E, I)	25
Imobilizarea definitivă a dinților parodontotici prin construcții protetice conjuncte fizionomice, semifizionomice și întreg turnate. (A, E)	20
Terapia implanto-protetică la pacienții cu PMC. (A, E)	5
Reechilibrarea ocluzale, la etapa protetică, inclusiv pe implanturi endosoase în cadrul tratamentului complex al PMC. (A, E, I)	5
Managementul terapeutic al pereimplantitelor, măsuri terapeutice. (A, E)	5
Reevaluarea clinică finală al pacienților cu boala parodontală, inclusiv cu PMC după realizarea planului de tratament complex elaborat și la discuții în cadrul conferințelor clinice lunare. (A, E , I)	10-15
Efectuarea serviciilor în cadrul catedrei (săptămânal) (E)	32

BIBLIOGRAFI LA SPECIALITATEA PARODONTOLOGIE

Obligatorie:

- Boboc Gh. “Aparatul dento-maxilar”. București, 1996.
- Borovskii E. Stomatologia terapeutică. Chișinău “Lumina”, 1990.
- Ciobanu S. Tratamentul complex în reabilitarea pacienților cu parodontită marginală cronică. Ed. Almor-Plus, Chișinău, 2012.
- Costa E. “Raționamentul medical în practica stomatologică”. Ed. Medicală. București, 1970.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 36/81	

- Dobrovolschi T., Ciobanu S., Sîrbu S., Dobrovolschi O. Waterlase Er, Cr: YSGG în tratamentul complex al afecțiunilor parodontiului marginal, Chișinău-Brașov, 2021
- Dumitriu H., Parodontologie . Ed. Viața medicală românească. 1997.
- Dumitriu H., "Parodontologie" Ed. Viata Medicala Romaneasca,Buc. Editia a-III-a 2009.
- Dumitriu H., Dumitriu S."Etiologia microbiana in parodontitele marginale cronice" Ed.CERMA, Buc.,1996.
- Dumitriu H., Dumitriu S., Dumitriu A. Tratat de Parodontologie, 2015
- Gafar M., Andriescu C. "Patologie și terapie odontală". V. I. București, 1990.
- Roman A., et all. Parodontologie Vol. 2 Ghid de tratament, 2019
- Roman A., et all. Parodontologie Vol.1 Noțiuni de bază - Roman et al. 2018. Severineanu V. – Parodontologie clinică și terapeutică. Ed. Academiei. București, 1994.
- Vataman R. – Parodontologie. Litografia UMF, Iași, 1992.

Suplimentară:

- Cherea V., Surpateanu M. Teste de stomatologie. București, 1996.
- Goavlete A., Munteanu I. Sindromul bucal în medicină internă. București, 1981.
- Gafar M., Andriescu C., M. Sitea M. Metode și tehnici curente în odontologie. Ed. Medicală, 1980.
- Gafar M., Iliescu A. – Odontologie. Endodonție clinică și practică. Ed. Meidcală, București, 1998.
- Ghicavâi V., S. Sîrbu, Bacinschi D. și alții. – Ghid Farmacoterapia afecțiunilor stomatologice. 1997.
- Maței I., Murea A. Teste de stomatologie. București, 1996.
- Margineanu C. Microbiologie stomatologică- București, 1981.
- Nicolau Gh. Lichenul plan bucal. Etiopatogenie, clinica, tratamentul contemporan. Chișinău, 1999.
- Pambuccian Gr. – Morfologie stomatologică. Editura medicală. București, 1987.
- Sîrbu S., Ciobanu S. Erori de diagnostic și tratament în terapia stomatologică, Chișinău, 2017.
- Sîrbu S., Ciobanu S. Culegeri de teste, Chișinău, 2018.
- Боровский Е., Данилевский Н. «Атлас заболеваний слизистой оболочки полости рта». Москва. «Медицина», 1990.
- Боровский Е., Жохова Е. Практическая эндодонтия, 1997.
- Герберт Ф. Вольф, Эдит Ратейцхак, Клаус Ратейцхак. Пародонтологияю Москва, 2008.
- Гикавий В., Балан Н., Ковалев Г., Мухин Е., Сырбу С. «Справочник по фармакотерапии основных стоматологических заболеваний». Кишинев. «Карта молдовеняскэ», 1990, 2014.
- Грудянов, А.И., Чупахин П.В. Методика направленной регенерации тканей. Москва, 2007.
- Джиано Ричи. Диагностика и лечение заболеваний пародонта. Москва, Санкт-Петербург, Киев, Алматы, Вильнус, 2015.
- Доменико Рикучи, Жозе Сикейра. Эндодонтология. Клинико-биологические аспекты. Москва, Санкт-Петербург, Киев, Алматы, Вильнус, 2015.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 37/81

- Ефанов О., Дзанагов Т. Физиотерапия стоматологических заболеваний. Москва, 1980.
- Магид Е. și soaut. Фантомный курс терапевтической стоматологии. Атлас. «Медицина», 1987.
- Макеева И. Восстановление зубов светоотверждаемыми композитными материалами. Москва, 1997.
- Николишин А. Современная эндодонтия практического врача. Полтава, 1997.
- Фалин Л. «Гистология и эмбриология полости рта». Москва, 1963.
- Хельвиг Э., Клибек И., Атин Т. Терапевтическая стоматология, 1999.
- Яковлева В. и соавт. Диагностика, лечение и профилактика стоматологических заболеваний. Минск, 1999.
- Lindhe, J., Lang, N., Karring T. Clinical Periodontology and Implant Dentistry, 5th Edition, 2015.
- Newman, Michael G., Henry H., et all. Clinical Periodontology, 2019.

D. Descrierea desfășurată a modulelor conexe la programul de instruire.

Anul I

MEDICINA DE URGENTĂ

1. RESUSCITAREA CARDIO-RESPIRATORIE ȘI CEREBRALĂ. PRINCIPIILE DE BAZĂ.

ETAPA: SUPORTUL VITAL BAZAL (BLS).

A. Restabilirea permeabilității căilor respiratorii. Manevra triplă Safar. Manevra dublă Esmarh. Semne clinice în caz de corpi străini în căile respiratorii. Manevra Heimlich.

Susținerea permeabilității căilor respiratorii: folosirea pipei Gugel și tubului Robertazzi; intubația laringeană și endotraheală; laringoscopia directă; indicații și contraindicații; cricotiriopuncția pe ac de urgență.

B. Metode de respirație artificială. Respirația gură-la-gură, gură-la-nas, cu masca și sacul Ambu. Manevra Sellick. Complicații: sindrom Mendelson.

C. Tehnica compresiunilor sternale (masajului cardiac închis). Resuscitarea cardio-respiratorie și cerebrală la adult și copil și organizarea echipei de reanimare.

D. Folosirea defibrilatorului. Algoritmul de resuscitare la etapa de prespital și DMU: Suportul vital bazal (BLS): ABCD.

2. RESUSCITAREA CARDIORESPIRATORIE ȘI CEREBRALĂ LA ADULT ȘI COPIL. MOARTEA SUBITĂ.

ETAPA: SUPORTUL VITAL AVANSAT CARDIAC (ACLS).

Algoritmii de RCR și C în ritmuri șocabile și neșocabile, Semne de calitate și de eficacitate a resuscitării. Monitoring. Algoritmul de tratament în sindromul postresuscitar.

3. SINDROM CORONARIAN ACUT. ȘOCUL CARDIOGEN, EDEMUL PULMONAR

ACUT: definiție; clasificare; algoritmul de diagnostic; complicațiile; diagnosticul diferențial; algoritmul de tratament; managementul la etapa de prespital. ECG de urgență în SCA.

4. DISRITMIILE CARDIACE CRITICE: definiție; clasificare; algoritmul de diagnostic; complicațiile; diagnosticul diferențial; algoritmul de tratament; managementul la etapa de prespital.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 38/81	

5. **TROMBEMBOLIA PULMONARĂ. CORDUL PULMONAR ACUT.** Definiție; clasificare; algoritmul de diagnostic; complicațiile; diagnosticul diferențial; algoritmul de tratament, managementul la etapa de prespital.
6. **URGENTE HIPERTENZIVE.** definiție; clasificare; algoritmul de diagnostic; complicațiile; algoritmul de tratament; criteriile de spitalizare, managementul la etapa de prespital.
7. **ACCIDENTUL VASCULAR CEREBRAL, perioada de debut.** definiție; clasificare; algoritmul de diagnostic; complicațiile; diagnosticul diferențial; algoritmul de tratament la etapa de prespital; criteriile de spitalizare.
8. **HEMORAGIILE EXTERIORIZATE:** pulmonare(leziuni, tumori maligne sau benigne, tbc);căile digestive (esofagiene – hipertensiune portală, varicii ezofagului, polipe, diverticule); stomac (ulcer gastro-duodenal, tumori maligne și benigne, gastritahemoragică, sindrom Malori-Vaiss); duodenum (ulcer, papilome, polipe, hemofilie); intestinul subțire (ulcere acute, polipi, diverticul Meckelli, tumori maligne și benigne);intestinul gros (polipi, tumori, diverticul, maladii ulceroase, hemoroizi);sistemul urogenital (maladii maligne ale rinichiului și vezicii urinare, hemoragii uterine, avort, vaginale). Examinarea pacientului. Acordarea primului ajutor. Stabilizarea pacientului. Hemostaza. Managementul la etapa de prespital.
9. **HEMORAGIILE EXTERNE:** Plăgi prin armă albă și armă de foc. Tabloul clinic (local și general). Metode de hemostază provizorie. Metode de hemostază. Managementul la etapa de prespital.
10. **BOLNAVUL INCONȘTIENT. COMELE:**Pierdere de conștiință de scurtă durată (lipotemie, sincopă). Tabloul clinic. Primul ajutor.Pierdere de cunoștință de lungă durată. Coma. Definiția. Clasificarea comelor. Scorul Glazgow. Diagnostic diferențial al comelor chetoacidozice (hiperglicemice) și hipoglicemice. Examenul primar și secundar a pacientului inconștient. Managementul la etapa de prespital.
11. **INTOXICAȚIILE EXOGENE:** Primul ajutor (respectarea principului ABCD). Susținerea funcțiilor vitale. Algoritmul de prim ajutor în caz de starea comatoasă cu etiologie necunoscută. Antidot terapia. Managementul la etapa de prespital.
12. **EXAMENUL PRIMAR ȘI SECUNDAR LA PACIENTUL TRAUMATIZAT CRITIC.** Algoritmul de examinare:Examen primar: **A.** Status mental, deschiderea și eliberarea căilor respiratorii; **B.** Respirația; **C.** Circulație(pulsul central, periferic); **D.** Examenul minineurologic(deficit motor lateralizat, starea pupilelor,răspuns verbal;**E.** Dezbrăcarea pacientului. Examen secundar. Scorul Glasgow. Metoda de examinare.
13. **ÎNECUL.** Definiție. Etiologie. Algoritmul de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Algoritmul de resuscitare.
14. **ANAFILAXIA. ȘOCUL ANAFILACTIC. MUȘCĂTURI DE ANIMALE.** Etiologia. Clasificarea.. Algoritmul de diagnostic. Diagnosticul diferențial. Algoritmul de tratament la etapa de prespital.
15. **INSUFICIENȚA RESPIRATORIE ACUTĂ.** Stopul respirator. Cauzele insuficienței acute respiratorii și a stopului respirator. Algoritmul de diagnostic și tratament la etapa de prespital. Complicațiile.

Competențe de asistență medicală acordate de medicii rezidenți

Volumul
(Nr. pacienti,
investigații,
proceduri,
intervenții)

Limite
competență

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 39/81

Restabilirea permeabilității căilor respiratorii:	5	A/E
Manevre de deobstrucție: Manevra Safar, Esmarch, Sellick , Heimlich la adulți și copii	5	A/E
Aplicarea pipelor Gudel, Safar, Robertazi	2	A/E
Cricoconicopuncția pe ac la adulți și copii	2	A/E
Aplicarea defibrilatorului	3	A/E
Metode de intubație	2	A/E
Respirație artificială: Gură la gură , cu masca și balon AMBU	3	A/E
Compresiuni sternale (masaj închis al cordului)	3	A/E
ECG in Sindromul coronarian acut	3	A/E
Cateterizarea venei periferice	2	E
Poziția de siguranță	3	E
Aplicarea atelei cervicale	2	A/E
Hemostaza provizorie	3	A/E
Imobilizarea membrelor superioare și inferioare	5	A/E
Spălături gastrice la copil și adult	2	A/E

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Maria Dorobanțu. Compendiu de boli cardiovasculare. Ediția a II-a. București, 2004.
2. Victor Voicu, Radu Macovei, M. Tudosie, Dida Ardeleanu. Conduita medical în intoxicațiile acute. Cursul Național de Ghiduri și Protocoale în ATI. Timișoara, 2004.
3. European Resuscitation Council Guidelines for Resuscitation 2020. 2020 European Resuscitation Council. Published by Elsevier Ireland Ltd. Resuscitation, 2020.
4. Moartea subită cardiacă la adult. Protocol clinic national. Chisinau, 2008.
5. Ghid pentru studiu comprehensiv: Medicina de urgență. Vol. I-II Sub redacția Judith E. Tintinalli, Buzău, 2010
6. Medicina internă. Vol. I-IV. Sub redacția prof. Dr. L. Gherasim. București, 1996.
7. Gh. Ciobanu Șocul. Tehnici avansate de resuscitare. Chișinău, 2011
8. Gh. Ciobanu Resuscitarea cardio-respiratorie și cerebrală. Vol I-II, Chisinau, 2014
9. Chirurgie. Sub redacția prof. Anton Spânu. Chișinău, 2001.
10. V. Botnaru și coaut. Bolile aparatului cardiovascular. Chișinău, 2001.
11. Nicolae Steiner, Dan Mănăstireanu. Curs practice de urgențe medico-chirurgicale. Vol. 3,4,5. București, 1996-1998.
12. С.А.Сумин. Неотложные состояния. 5-е издание. Москва, МИА, 2005.

CHIRURGIE DENTO-ALVEOLARĂ

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 40/81

1. **METODE DE EXPLORARE CLINICE ȘI PARACLINICE ÎN CHIRURGIA DENTO- ALVEOLARĂ.** Documentația în cabinetul de chirurgie orală. Examinarea pacientului. Anamneza. Antecedente eredocolaterale. Simptome clinice cardinale ale afecțiunilor dento-alveolare. Istoricul afecțiunilor dento-alveolare.
2. **EXAMENUL CLINIC EXTRAORAL** (examenul feții și regiunilor învecinate) și intraoral (examenul dinților și conținutul cavității bucale). Mijloacele clinice obișnuite de examinare: Inspecția, Palpația, Percuția, Auscultația.
3. **EXAMENUL PARACLINIC. EXAMENE DE LABORATOR:** Hemograma (eritrocite, leucocite, formula leucocitară, trombocite, hemoglobina), Timpul de sângerare și coagulare, Timpul de retracție a cheagului, hematocritul, Reacția serologică pentru lues, Calcemia, Urea în sânge, Glicemia, Examenul sumar de urină, Ionograma. Metode radiologice și radioizotopice: Examenul radiologic intraoral (radiografia cu film mușcat, retroalveolară, ocluzală), Examenul radiologic extraoral: (ortopantomografia, CBCT, rezonanța magnetică nucleară)
4. **ANESTEZICE LOCALE UTILIZATE ÎN STOMATOLOGIE, DOZE, PROPRIETĂȚI.** Esterii și amidele. Indicații și contraindicații. Proprietățile anestezicelor locale: Puterea, Intensitatea efectului, Timpul de instalare, Durata acțiunii. Farmacologia celor mai întrebuințate substanțe anestezice în stomatologie: lidocaina, mepivacaina, prilocaina, articaina, benzocaina. Adjuvanții vasoconstrictori: indicații, contraindicații, dozaj.
5. **ANATOMIA CLINICĂ A TERITORIULUI OMF.** Nervul trigemen: caracteristica (fibre motorii, senzitive, vegetative), traiectul, ramificare, teritoriul inervației. Patologia nervului trigemen. Nervul maxilar: origine, traiectul, ramificare, teritoriul inervației. Nervul infraorbital: origine, traiect, ramificare, teritoriul de inervatie. Nervii alveolari superiori și posteriori, superior și mijlociu, superior și anterior. Origine, traiect, teritoriul de inervatie. Nervul pterigopalatin cu eferentele sale: nazali posterior, nazopalatin, palatin anterior, palatinii mici și accesorii. Nervul mandibular: originea, traiectul, ramificare, teritoriul inervației. Nervul alveolar inferior: caracteristica, traiect, teritoriul de inervație. Nervul bucal: caracteristica, traiect, teritoriul inervației. Nervul lingual: caracteristica, traiect, teritoriul inervației.
6. **TEHNICI DE ANESTEZIE LOCO-REGIONALĂ.** Anestezia locală de contact: prin badijonare, prin imbibiție, prin pulverizare. Anestezia locală prin injecție: Infiltrație locală, Infiltrație la distanță = în baraj, Infiltrație plexală = anestezia plexului dentar, Infiltrație intrapapilară și intriligamentară. Anestezia tronculară periferică: Anestezia nervilor alveolari superiori posteriori, Anestezia la foramen infraorbital, Anestezia nervului palatin mare, Anestezia nervului nazo-palatin, Anestezia nervului bucal, Anestezia nervului lingual, Anestezia nervului mental (+ incisiv), Anestezia nervului alveolar inferior (la Spina Spix), Anestezia simultană a nervilor bucal, lingual și alveolar inferior.
7. **ACCIDENTE ȘI COMPLICAȚII ÎN ANESTEZIA LOCO-REGIONALĂ. URGENȚE ȘI AFECȚIUNI MEDICALE ÎN CABINETUL STOMATOLOGIC.** Psihogene, Toxice, Alergice, Complicații determinate de factorul „teren”- boli generale concomitente. Reacții Cardio-Vasculare: Angina pectorală, Infarctul miocardic acut, Șocul cardiogen, Accidentul vascular cerebral, Accidentul general hipertensiv, Aritmiile. Reacții toxice cu alterarea conștienței: Sincopa vaso-vagală (lipotimia), Convulsiile, Hipotensiunea ortostatică, Hipertensiunea arterială, Colapsul. Reacții alergice: Urticaria, Edemul Quincke, Șocul anafilactic. Reacții ale aparatului respirator (dispnee): Criza de astm bronșic, Aspirația de corpi străini, Aspirația de conținut gastric. Reacții ale sistemului endocrin: Reacții de hipoglicemie, Reacții de hiperglicemie.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 41/81

- 8. ANESTEZIA GENERALĂ ÎN STOMATOLOGIE.** Particularitățile anesteziei generale în stomatologie. Anestezia generală inhalatorie (pe mască, prin intubație), intravenoasă, electroanestezia. Anestezia generală combinată (generală cu miorelaxare și RMC, generală cu loco-regională, intravenoasă cu inhalatorie, electroanestezia cu altele.). indicații, contraindicații. Preanesteiza. Tehnica de anestezie generală, etapele anesteziei generale. Substanțele utilizate în anestezia generală. Accidente și complicații ale anesteziei generale.
- 9. EXTRAȚIA DENTARĂ. INDICAȚII, CONTRAINDICAȚII, TEHNICI GENERALE.** Indicațiile și contraindicațiile absolute și relative, etapele extracției dentare. Tehnici și instrumentar modern de extracție dentară. Patologiile de erupție a molarului III. Complicații ale erupției molarilor III.
- 10. ACCIDENTELE EXTRAȚIEI DENTARE, CAUZE, PREVENȚIE, TRATAMENT.** Leziuni ale părților moi. Leziuni osoase (Fractura procesului alveolar, Fractura tuberozității, Fractura mandibulei, Leziuni ATM, Accidente sinusale). Leziuni dentare (luxația dinților vecini, fractura dinților vecini, extracția altui dinte). Leziuni nervoase. Prevenirea și managementul accidentelor extracției dentare. Complicații legate de hemoragie, Complicații ce țin de vindecarea întârziată a plăgii și infecție. Managementul complicațiilor extracției dentare.
- 11. METODE CHIRURGICALE AJUTĂTOARE ÎN TRATAMENTUL ENDODONTIC.** Tratamentul conservativ chirurgical al leziunilor periapicale: chiuretajul, rezecția apicală, hemisecția, premolarizarea. Indicații, contraindicații, tehnici și metode. Complicațiile posibile.
- 12. METODE CHIRURGICALE ÎN TRATAMENTUL PROTETIC.** Intervenții chirurgicale proprotetice în: mucoasa subțire, creasta gingivală balantă, fibromatoza tuberozitară, hiperplazie epitelio-conjunctivă, deficiențe ale frenurilor labiale sau linguale, bride vestibulare și paralinguale, îngustarea zonei de mucoasa fixă (adânciri de sanțuri vestibulare sau paralinguale), regularizări de creastă, plastii de adăugare în atrofii de creasta cu materiale osteoinductoare. Indicațiile metodelor chirurgicale proprotetice. Metode și tehnici.
- 13. ANTIBIOTERAPIA ÎN LEZIUNILE TRAUMATICE ȘI INFLAMATORII ALE CAVITĂȚII ORALE.** Antibioterapia preventivă sau profilactică sau curativă. Indicații. Contraindicații. Dozajul medicamentelor. Rezistența organismului față de medicamente
- 14. INFECȚIILE PĂRȚILOR MOI ORALE ȘI MAXILO-FACIALE:** generalități, etiologie, supurații periosoase – a logiilor profunde și superficiale. supurațiile lojilor superficiale; supurațiile lojilor profunde și supurațiile difuze, particularitățile proceselor infecțioase orale și maxilo-faciale la copii; - osteita și osteomielite maxilarului și mandibulei; -necroza maxilarelor; - infecțiile specifice orale și maxilo-faciale, luesul, TBC-ul, actinomicoza; -limfadenite acute și cronice.
- 15. AFECȚIUNI DE CAUZĂ DENTARĂ ALE SINUSURILOR MAXILARE:** etiologie patogenie clinică, diagnosticul diferențiat; - comunicarea oro-sinusală; metode de plastic oro-sinusală; metode de tratament a siuzitei maxilare odontogene.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

Examinarea clinică și paraclinică a pacienților tematici (A/E -2); Efectuarea anesteziilor locale de contact (A/E- 5); Efectuarea anesteziilor tronculare periferice (I/A/E-5); Elaborarea schemei de tratament a patologiilor orale, bazată pe preparate cu acțiune locală și generală (I/A); Extracții dentare tipice: -la maxilarul superior (A/E -2) - la maxilarul inferior (A/E -2); Sutura plăgilor

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 42/81	

gingivale postextractionale (A/E -10), Odontectomii molari de minte inferioari sau superiori (I/A-5); Plastia comunicării oro-sinuzale (I/A/E-2); Cura radicală în sinuzita maxilară de cauză dentară (I/A/E-5); Tratament chirurgical al complicațiilor tratamentului endodontic: Rezecții apicale (I/A-5), Hemiseccții (I/A-5), Sinusotomii cu înlăturarea corpului străin din sinusul maxilar (material de obturație (I/A-5); Frenuloplastii linguale sau labiale (I/A-5); Cura radicală a chisturilor de maxilar cu sau fără conservarea dinților (I/A-5)

Notă: E=Executare; I=Interpretare; A=Asistare

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Bucur A. Compendiu de chirurgie oro-maxilo-facială. București, 2009.
2. Burlibașa C. Chirurgie orală și maxilofacială. București: Editura medicală, 2003.
3. Rotaru A. Urgențe, riscuri și dificultăți în practica stomatologică. Cluj-Napoca: Ed. Dacia, 1992.
4. Popescu V., C.Burlibașa. Tehnici curente de chirurgie stomatologică. Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1992.
5. Rotaru A., Băciuț G., Rotaru H. Chirurgie maxilo-facială. Cluj-Napoca: Editura „Iuliu Hațieganu” 2003.
6. Baart J.A., H.S. Brand. Local Anaesthesia in Dentistry. Wiley-Blackwell, 2009
7. David MacDonald. Oral & Maxillofacial Radiology. A Diagnostic approach. Wiley-Blackwell, 2011
8. Stephen J. Stefanac, Samuel Paul Nesbit. Treatment Planning in Dentistry. 2nd edition Elsevier Mosby, 2007.
9. Бернадский Ю.И. Основы хирургической стоматологии. Киев, 1999.
10. Карапетян И. С., Губайдулин Е. Я., Цегельник Л. Н. Предраковые состояния, опухоли и опухолеподобные поражения и кисты лица, органов полости рта, челюстей и шеи. Москва, 1993.
11. Рабухина П. А., Аржанцев А. П. Стоматология и челюстно-лицевая хирургия. Атлас рентгенограмм. Москва: Ме-дицинское информационное агентство, 2002.
12. Робустова Т. Г. Хирургическая стоматология. Москва: Медицина, 1990.

MICROBIOLOGIE CLINICĂ

1. **INFECȚIA ÎNCRUCIȘATĂ ÎN CABINETUL DE STOMATOLOGIE.** Sursele și căile de transmitere a infecției spre gazda receptivă. Microorganisme accidental prezente în fondul microbial al cabinetului de stomatologie. Personalul medico-sanitar ca sursă de infecție. Măsurile de combatere a infecției încrucișate în cabinetul stomatologic.

2. **FACTORII CARE AFECTEAZĂ STABILITATEA ECOSISTEMULUI BUCAL.** Factorii care controlează condiția microbiologică a gurii. Succesiunea microbiotei orale umane.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 43/81

Succesiuni normale și succesiuni disbiotice ale microbiotei orale. Metode de determinare a compoziției florei normale a cavității bucale. Stabilirea numărului total de lactobacterii din lichidul bucal: metoda clasică; metodele rapide.

3. METODE DE STERILIZARE ȘI DEZINFECȚIE. CONTROLUL EFICACITĂȚII STERILIZĂRII ȘI DEZINFECȚIEI ÎN CLINICA STOMATOLOGICĂ. Dezinfecția și sterilizarea în practica stomatologică. Metode de sterilizare în practica stomatologică. Dezinfecția în cabinetul de tehnică dentară. Circuitul instrumentelor și materialelor reutilizabile în cabinetul stomatologic.

4. PROCESELE PATOLOGICE SPECIFICE ȘI NESPECIFICE (BACTERIENE, MICOTICE, VIRALE) DIN CAVITATEA ORALĂ. CONSIDERAȚII GENERALE.

-Placa dentară. Formarea plăcii dentare. Colonizarea precoce și succesiuni bacteriene. Placa matură. Prevenția formării și dezvoltării plăcii dentare.

-Tartrul dentar. Primar și secundar. Considerații generale.

5. PROCESELE PATOLOGICE SPECIFICE ȘI NESPECIFICE (BACTERIENE, MICOTICE, VIRALE) DIN CAVITATEA ORALĂ.

-BOALA PARODONTALĂ. Etiopatogenia bolilor parodontale. Microorganismele asociate bolilor parodontale. Diagnosticul de laborator al bolilor parodontale. Profilaxia și tratamentul bolilor parodontale.

6. PROCESELE PATOLOGICE SPECIFICE ȘI NESPECIFICE (BACTERIENE, MICOTICE, VIRALE) DIN CAVITATEA ORALĂ.

-INFECȚIILE PULPARE. Etiopatogenie. Microorganismele asociate infecțiilor endodontice. Diagnosticul microbiologic al infecțiilor pulpare. Abscesele periapicale. Etiopatogenie. Diagnosticul microbiologic al absceselor periapicale. Profilaxia și tratamentul infecțiilor pulpare și periapicale.

7. PROCESELE PATOLOGICE SPECIFICE ȘI NESPECIFICE (BACTERIENE, MICOTICE, VIRALE) DIN CAVITATEA ORALĂ.

-INFECȚII ALE ȚESUTURILOR PERIORALE. Infecții ale tegumentului perioral; Limfadenitele cervico- faciale; Angina Ludwig; Sinuzita maxilară odontogenă. Diagnosticul microbiologic al lor.

8. PROCESELE PATOLOGICE SPECIFICE ȘI NESPECIFICE (BACTERIENE, MICOTICE, VIRALE) DIN CAVITATEA ORALĂ.

-INFECȚII ALE ȚESUTURILOR DURE. Osteita alveolară localizată; Osteomieliita. Diagnosticul microbiologic

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 44/81

9. PROCESELE PATOLOGICE SPECIFICE ȘI NESPECIFICE (BACTERIENE, MICOTICE, VIRALE) DIN CAVITATEA ORALĂ.

-INFECȚII ALE ȚESUTURILOR ORALE MOI. Infecții bacteriene acute; Infecții bacteriene cronice; Infecții virale și micoze ale țesuturilor orale moi. Diagnosticul microbiologic. Infecții orale la pacienții imunocompromiși.

10. RECAPITULARE. Medicii rezidenți vor susține un test din 10 întrebări în platforma Test Pad și vor fi apreciați cu notă.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

- Recoltarea prelevatelor pentru examenul bacteriologic (exsudat, puroi, secreții purulente ...).
- Prelevarea probelor pentru diagnosticul virusologic.
- Prelevarea probelor pentru diagnosticul micologic.
- Prepararea frotiurilor din produs patologic sau din cultură (colorația Gram, Ziehl-Neelsen), preparatul nativ între lamă și lamelă.
- Diferențierea microorganismelor după caracterele morfologice.
- Însămânțarea prelevatelor pentru izolarea culturilor aerobe și anaerobe.
- Diferențierea microorganismelor după caracterele culturale de creștere.
- Regimul de sterilizare a veselei și instrumentelor.
- Decontaminarea probelor biologice.
- Efectuarea și interpretarea testelor de determinare a sensibilității bacteriilor la antibiotice prin metoda difuzimetrică.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Buiuc D., Neguț M. Tratat de microbiologie clinică. Ed. Medicală, București, România, 2017.
2. Aramă Ș., Tilișcan C. Elemente de imunologie pentru Medicină dentară. București, 2019.
3. Dumitru Buiuc, D.Bosnea. Microbiologie orală. Iași, 1999.
4. Natalia Florea, Greta Bălan, Vasile Bortă. Curs de microbiologie, virusologie și imunologie pentru rezidenții stomatologi. Chișinău, 2010.
5. Anda Băicuș. Bacteriologie și imunologie. Editura universitară „Carol Davila”, București, 2011.
6. Levinson W.. Review of Medical Microbiology and Immunology, tenth edition. Mc Graw Hill LANGE, 2008.

IMUNOLOGIE

1. INTRODUCERE ÎN IMUNOLOGIE. VIZIUNI GENERALE ASUPRA

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 45/81

SISTEMULUI IMUN. Dezvoltarea sistemului imun în ontogeneză și filogeneză. Organele limfoide primare și secundare. Noțiuni de timus și rolul lui în imunogeneză. Noțiuni despre bursa Fabricius la păsări și analogul posibil la mamifere. Rolul bursei în formarea imunității umorale. Noțiuni despre măduva osoasă și diferențierea celulei sușă. Caracteristica morfo-funcțională a organelor limfoide periferice (ganglionii limfatici, splina, țesutul limfoid asociat tubului digestiv și bronhopulmonar). Celule relevante ale răspunsului imun, trăsăturile lor unice de identificare, selecția pozitivă și negativă în cursul ontogenezei. Noțiuni de supravegere imunologică - veriga principală în păstrarea homeostaziei organismului. Importanța sistemului imun în stare de sănătate/boală. Distingerea între sistemul imun înăscut (nespecific) și adaptativ/dobândit. Componentele celulare și moleculare ale sistemului imun. Conceptul de echilibru imun în stare de sănătate/boală.

2. APĂRAREA NESPECIFICĂ A ORGANISMULUI. Caracteristicile și rolurile imunității înăscute. Sisteme de recunoaștere non-adaptativă: PAMP (Pathogen associated molecular pattern) și receptorii de recunoaștere PRR (Pattern recognition receptors). Componentele celulare și moleculare ale răspunsului imun înăscut. Neutrofilele și rolul lor în imunitatea nespecifică. Monocitele și macrofagele: structură, activare, mediatori preformați. Rolul receptorilor "Toll-like". Fagocitoza. Celulele natural killer (NK). Receptorii lor: killer inhibitory receptors (KIR) și killer activatory receptors (KAR). Apărarea nespecifică umorală. Sistemul complement. Calea de activare alternă, lectinei. Funcțiile sistemului complementului.

3. APĂRAREA SPECIFICĂ A ORGANISMULUI. LIMFOCITELE B ȘI IMUNITATEA MEDIATĂ UMORAL. Limfocitele B: proprietăți fundamentale și recunoașterea antigenică. Receptorii limfocitelor B (BCR). Semnalizarea BCR; Activarea limfocitelor B: activarea limfocitelor B dependentă de limfocitele Th; activarea limfocitelor B independentă de limfocitele Th (depenentă de antigen); activarea limfocitelor B de mitogen. Producția de imunoglobuline și recunoașterea epitopilor. Clasele de anticorpi și funcțiile lor. Procese biologice inițiate de anticorpi - mediate prin IgM, IgG, IgA, opsonizarea, fixarea complementului, citotoxicitatea mediată celular anticorp – dependentă. Stadiile de dezvoltare ale limfocitelor B: antigen-independentă și antigen-dependentă. Schimbarea claselor de Ac. Răspunsul imun primar și secundar: caracteristici de bază.

4. LIMFOCITELE T ȘI IMUNITATEA MEDIATĂ CELULAR. Limfocitele T: proprietăți fundamentale și recunoașterea antigenică. Caracteristica celulelor implicate în răspunsul imun (limfocite antigen-reactive, de memorie, ajutătoare, supresoare, citotoxice, nule-citotoxice). Receptorul limfocitului T - TCR. Complexul TCR. Semnalizarea TCR. Rolul co-receptorilor CD4 și CD8 în transducția semnalului. Co-stimularea. Activarea celulelor T helper. Activarea celulelor T killer. Citokinele și moleculele co-stimulatorii în activarea celulelor T. Rolul limfocitelor Th1 în infecția bacteriană și virală. Rolul limfocitelor Th2 în infecția parazitară și bacteriană a tractului gastro- intestinal. Rolul limfocitelor Th17 în infecția fungică. Rolul limfocitelor Th0. Noțiuni despre cooperarea intercelulară în răspunsul imun. Funcția de reglare a limfocitelor CD-4 în diverse reacții imune.

5. CITOKINE, CHEMOKINE. MODULAREA RĂSPUNSULUI IMUN. Citokine, chemokine, molecule de adeziune, factori de creștere. Interferonii. Tipuri. Clasificarea. Inflamația și modularea ei. Mediatori – preformați și neoformați.

6. DIAGNOSTICUL DE LABORATOR ÎN AFECȚIUNILE MEDIATE IMUN. Tehnici imunologice pentru diagnosticul afecțiunilor cu funcție imună modificată: Teste primare (screening); Teste secundare (funcționale); Teste terțiare (specializate). Flowcitometria (FCM). . Evaluarea imunității înăscute: Evaluarea funcției fagocitelor – defecte cantitative și calitative; Evaluarea funcției celulelor cu rol mediator: bazofile, mastocite și eozinofile; Evaluarea funcției celulelor NK;

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 46/81

Evaluarea funcției complementului; Evaluarea imunității dobândite: Evaluarea funcției limfocitelor B - Teste de screening, Teste specifice; Evaluarea funcției limfocitelor T - Teste de screening, Teste specifice. Estimarea cantitativă a imunoglobulinelor (Ig) din ser și alte produse biologice. Tehnici și metode de imunochimie: fracționare și purificare de proteine serice. Identificarea și caracterizarea crioglobulinelor. Detectarea calitativă și cantitativă a paraproteinelor. Cuantificarea subclaselor de imunoglobuline. Măsurarea proteinelor de fază acută.

7. MECANISMELE INJURIEI IMUNOLOGICE. REACȚIILE DE HIPERSENSIBILIZARE. Reacțiile de hipersensibilizare. Reacția IgE - mediată imediată și de fază tardivă. Complexele imune - proprietăți fizice, imunologice și mecanisme de clearance. Diagnostic de laborator.

8. ASPECTE IMUNOLOGICE ALE MUCOASEI ORALE. Apărarea mucoasei orale împotriva invadării microorganismelor. Tipurile de apărare antimicrobiană: barierele fizice – stratul epitelial; imunitatea înăscută cu componentele ei, inclusive constituenții salivari, neutrofilele, peptide antimicrobiene epiteliale; imunitatea adaptativă asociată cu țesutul limfoid asociat mucoaselor (MALT). Toleranța orală. Regiunea inductivă MALT a mucoasei orale. Celulele dendritice și rolul lor în imunitatea orală. Focarele limfoide orale și rolul lor în parodontita cronică. Impactul glandelor salivare în imunitatea orală. Imunoglobulina A.

9. ASPECTE IMUNOLOGICE ȘI INFLAMATORII ALE PATOLOGIEI PARODONTALE/ENDODONTICE. Patologia parodontală – caracteristici generale: progresarea leziunii inflamatorii parodontale. Noțiunea de biofilm și rolul lui în patologia parodontală/endodontică. Principalele bacterii implicate în patogenia parodontală. Complexele asociate cu patologia parodontală/endodontică. Recunoașterea de către Toll like receptori (TLRs) a PAMPs. Rolul TLR -2 și TLR – 4 în patogenia patologiei parodontale/endodontice. Citokinele pro – inflamatorii ca Interleukina 1 eliberate de epiteliul sulcular și joncțional, fibroblaști, macrofage, PMN și rolul lor. Manifestările clinice și microscopice a inițierii lezării mucoasei gingivale. Mecanisme imunologice ale lezării precoce a mucoasei gingivale. Mecanisme imunologice ale lezării tardive a mucoasei gingivale. Mediatorii acestei etape și funcția lor. Manifestările clinice și microscopice a lezării tardive a mucoasei gingivale.

10. NOȚIUNI GENERALE DE OSTEOIMUNOLOGIE ȘI PATOLOGIA PARODONTALĂ/ENDODONTICĂ. Noțiunea de osteoimunologie și reglarea osteoclastogenezei. Activatorul receptorului a factorului nuclear ligand (RANKL). Osteoprotegerina și menținerea homeostaziei osoase. Modificările RANKL și osteoprotegerinei în patologia parodontală/endodontică. Implicarea RANKL în leziunile endodontice și reglarea de către citokine și hormoni osteotropi.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Andrieș L., Cernetchi O., Barba D., Stratan Valentina. Imunologie clinică. Compendiu, Chișinău 2014
2. Andrieș L., Cernetchi O. Izoimunologia în teoria și practica contemporană, Chișinău, 2007.
3. Andrieș L., Olinescu A. Compendium de imunologie fundamentală. Chișinău: "Știința",

1992.

4. Botnaru V. Elemente de imunologie. Chișinău 2020.
5. Richard A. McPherson, MD. HENRY'S Clinical Diagnosis and Management by Laboratory Methods

FARMACOLOGIE CLINICĂ

1. FARMACOLOGIA CLINICĂ ȘI BAZELE FARMACOTERAPIEI RAȚIONALE. PROCESELE FARMACOTERAPIEI. SISTEMUL – “FORMULAR”. COMPLIANȚA. FARMACOTERAPIA BAZATĂ PE DOVEZI ÎN PRACTICA STOMATOLOGICĂ. FACTORII CE ÎMPIEDICĂ FARMACOTERAPIA RAȚIONALĂ. ROLUL FARMACOCINETICII ȘI FARMACODINAMIEI ÎN ALEGEREA RAȚIONALĂ A DOZEI ȘI A TIMPULUI DE ACȚIUNE A MEDICAMENTULUI. MONITORIZAREA FARMACOTERAPIEI. MEDICAMENTELE ȘI CALITATEA VIEȚII.

1.1 Farmacologia clinică ca bază științifică a terapiei medicamentoase. Farmacoterapia ca disciplină. Etapele farmacoterapiei raționale. Direcțiile cheie în farmacoterapia rațională. Importanța selectării raționale a medicamentelor și a formelor medicamentoase pentru pacientul concret. Sistemul – “Formular”. Complanța. Factorii ce afectează complianța. Factorii ce împiedică farmacoterapia rațională. Istoricul medicamentului și rolul lui în practica stomatologică. Rolul farmacoterapiei bazate pe dovezi în practica stomatologică. Importanța aspectului etic în procesul desfășurării trialurilor clinice.

1.2 Procesul farmaceutic. Modificarea eliberării substanței active din forma medicamentoasă.

1.3 Procesul farmacocinetic. Importanța particularităților individuale ale pacientului. Cauzele de deosebire între pacienți. Deosebirile farmacocinetice.

1.4 Procesul farmacodinamic. Importanța relației doza-efect în terapia medicamentoasă.

1.5 Procesul terapeutic. Translarea efectului farmacologic al medicamentului în efect terapeutic. Interacțiunea dintre medicament și proces patologic. Translarea efectului farmacologic al medicamentului în efect terapeutic în farmacoterapia de lungă durată. Efectul farmacoterapeutic și adaptarea.

1.5 Monitorizarea farmacoterapiei. Monitorizarea efectului terapeutic al medicamentului. Monitorizarea farmacoterapeutică individuală. Medicamentele și calitatea vieții.

2. FARMACOTERAPIA RAȚIONALĂ A PACIENTELOR CU AFECȚIUNI STOMATOLOGICE ÎN PERIOADA FERTILITĂȚII, SARCINII ȘI ALĂPTĂRII.

MODIFICĂRI FARMACOCINETICE ȘI FARMACODINAMICE LA COPII ȘI GERIATRICI. PRINCIPII DE FARMACOTERAPIE RAȚIONALĂ A PACIENȚILOR STOMATOLOGICI PEDIATRICI ȘI GERIATRICI.

2.1 Clasificarea medicamentelor folosite în practica stomatologică după gradul lor de risc în sarcină. Particularitățile acțiunii substanțelor medicamentoase în dependență de perioada sarcinii în care a fost folosit medicamentul. Factorii de risc tipici pentru embrion, făt și nou-născut la folosirea

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 48/81

anumitor substanțe medicamentoase în timpul sarcinii.

2.2 Plante medicinale și fitopreparate contraindicate în sarcină.

2.3 Terapia medicamentoasă în perioada alăptării și particularitățile farmacologiei clinice. Principalele medicamente utilizate în stomatologie cu potențial de risc în perioada alăptării.

2.4 Principii generale de farmacogeriatric. Modificările farmacocinetice ale medicamentelor la geriatrici. Modificările farmacodinamice ale medicamentelor cauzate de vârstă. Reacțiile adverse și efectele secundare specifice pacienților geriatrici. Medicamentele administrate cu prudență sporită la vârstnici. Medicamentele care produc efecte grave la vârstnici, recomandate de OMS a fi evitate. Indicații și precauții privind administrarea unor medicamente pacienților geriatrici. Farmacoterapia rațională în practica stomatologică geriatică. Alegerea rațională a medicamentelor din principalele grupe de preparate medicamentoase. Interacțiunile medicamentoase în practica geriatică. Complanța în geriatrie. Reguli generale de prescriere a medicamentelor în geriatrie. Evitarea prescrierii în cascadă.

2.5 Particularitățile administrării medicamentelor la copii. Principii farmacocinetice la copii și relevanța lor clinică. Aspecte legate de căile de administrare și formele de livrare. Interacțiunile medicamentoase. Complanța și monitorizarea terapiei medicamentoase în afecțiunile stomatologice la copii. Particularitățile reacțiilor adverse la copii.

***3. FARMACOLOGIA CLINICĂ A ANESTEZICELOR LOCALE FOLOSITE ÎN STOMATOLOGIE. PRINCIPIILE UTILIZĂRII RAȚIONALE A ANESTEZICELOR LOCALE ÎN PRACTICA STOMATOLOGICĂ.**

3.1 Farmacologia clinică anestezicelor locale (Articaina, Prilocaina, Benzocaina, Lidocaina, Mepivacaina, Bupivacaina, Ropivacaina, Etidocaina, Oxibuprocaina, Proparacaina ș.a.). Mecanismul de acțiune al anestezicelor locale. Influența structurii asupra activității (Puterea. Începutul acțiunii. Tahifilaxia.

Durata acțiunii). Farmacocinetica anestezicelor locale.

Farmacodinamia anestezicelor locale. Acțiunea anestezicelor locale folosite în stomatologie asupra organismului (sistemul cardiovascular, sistemul respirator, SNC, sistemul imun, musculatura striată ș.a.) .

3.2 Principiile utilizării raționale a anestezicelor locale în practica stomatologică.

Selectarea anestezicelor locale după categorii de pacienți (femei însărcinate sau care alăptează, copii sau geriatrici). Alegerea anestezicelor locale pentru pacienții stomatologi cu boli asociate. Principiile de dozare. Reacțiile adverse și interacțiunile medicamentoase cauzate de anestezicele locale.

3.3 Opțiuni terapeutice în caz de supradozare și reacții adverse.

***4. ANALGEZICELE. MEDICAȚIA ANTIINFLAMATOARE. PARTICULARITĂȚILE FARMACOTERAPIEI RAȚIONALE A PACIENȚILOR STOMATOLOGICI CU SINDROM ALGIC ȘI PROCESE INFLAMATORII.**

4.1. Medicația analgezică.

Farmacologia clinică a analgezicelor opioide. Mecanismul de acțiune. Principiile de utilizare și

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 49/81

dozare în sindromul algic. Contraindicații. Reacții adverse. Interacțiunile medicamentoase.

Farmacologia clinică a analgezicelor neopioide. Mecanismul de acțiune. Principiile de utilizare și dozare în sindromul algic. Contraindicații. Reacții adverse. Interacțiunile medicamentoase.

4.2. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților stomatologici cu sindrom algic.

Complexul regional în sindromul algic. Terapia medicamentoasă a durerii în stomatologie.

Particularitățile anesteziei generale în stomatologie. Selectarea analgezicelor în dependență de gradul lor de eficacitate. Trialurile clinice și rolul medicinei bazate pe dovezi în farmacoterapia rațională a pacienților stomatologici cu sindrom algic. Măsurarea clinică a durerii și analgezia controlată de pacient.

4.3. Medicația antiinflamatorie.

Antiinflamatoarele nesteroidiene ce infibă mai efectiv COX-1. Antiinflamatoarele nesteroidiene ce inhibă selectiv COX-2. Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor nesteroidiene ce inhibă evident atât COX-1 cât și COX-2. Farmacologia clinică a antiinflamatoarelor steroidiene utilizate în stomatologie.

4.4. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților stomatologici cu afecțiuni inflamatorii. Alegerea potrivită a medicamentului pentru diferite categorii de pacienți: geriatrici, copii, femei însărcinate sau care alăptează; cu afecțiuni cardio-vasculare, gastro-intestinale, diabet zaharat, ș.a.. Combinarea rațională a medicației antiinflamatorii cu alte medicamente. Rolul cronoterapiei în tratamentul cu antiinflamatoare nesteroidiene și steroidiene.

***5. MEDICAȚIA ANTISEPTICĂ. FARMACOLOGIA CLINICĂ A ANTIBIOTICELOR ȘI A ALTOR CHIMIOTERAPICE CU EFECT ANTIBACTERIAN. PRINCIPIILE FARMACOTERAPIEI RAȚIONALE A PACIENȚILOR STOMATOLOGICI CU INFECȚII CAUZATE DE BACTERII.**

5.1 Antisepticele.

Particularitățile farmacologiei clinice în terapia medicamentoasă cu antiseptice.

5.2 Antibiotice cu structură β -lactamică – tradiționale.

Penicilinele naturale și semisintetice (izoxazolilpeniciline, aminopeniciline, carboxipeniciline, ureidopeniciline ș.a.). Peniciline inhibitor protejate. Farmacologia clinică a cefalosporinelor de generația I-a, II-a, III-a și IV-a.

5.3 Antibiotice cu structură β -lactamică – netradiționale.

Penemele (faropenem, retipenem, ș.a.). Carbapenemele (imipenem, meropenem, panipenem, biapenem, lenapenem ș.a.). Monobactamele (aztreonam, carumonam, tigemonam). Beta lactame netradiționale utilizate terapeutic ca inhibitori de beta lactamază (acid clavulanic, sulbactamă, tazobactamă).

5.4 Macrolidele. Lincosamidele, Aminoglicozidele, Polimixinele, Tetracilinele și cloramfenicolul, Glicopeptidele și alte grupe de antibiotice.

5.5 Chimioterapicele cu structură diversă

Farmacologia clinică a sulfamidelor și aspecte de farmacoterapie rațională. Chinolonele, derivații de nitroimidazol, nitrofurantoina și rolul lor în terapia afecțiunilor stomatologice.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 50/81

5.6 Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților stomatologici cu infecții bacteriene.

Selectarea antibioticelor de elecție și de alternativă în diferite afecțiuni stomatologice cauzate de bacterii. Tratamentul combinat cu antibiotice. Extinderea spectrului antimicrobial. Rezistență la antibiotice și prevenirea ei. Particularitățile utilizării antibioticelor la diferite grupe de pacienți.

Selectarea antibioticelor pentru pacienții stomatologici cu boli asociate.

Tratamentul infecțiilor mixte. Efectul post-antibiotic. Reacții adverse cauzate de antibiotice.

Folosirea inapropiată a antibioticelor. Interacțiunile antibioticelor cu alte medicamente și cu produsele alimentare. Importanța monitorizării rezultatelor tratamentului cu antibiotice.

Categoriile de pacienți candidați pentru profilaxie cu antibiotice și metodele de profilaxie folosite în practica stomatologică.

***6. FARMACOLOGIA CLINICĂ A MEDICAȚIEI ANTIFUNGICE ȘI ANTIVIRALE. PARTICULARITĂȚILE FARMACOTERAPIEI RAȚIONALE A PACIENȚILOR STOMATOLOGICI CU AFECȚIUNI CAUZATE DE FUNGI ȘI VIRUSURI.**

6.1 Farmacologia clinică a medicamentelor active în micoze și în viroze. Farmacologia clinică a medicației antimicotice folosite în stomatologie.

Farmacologia clinică a medicamentelor cu acțiune antivirală utilizate în practica stomatologică.

6.2 Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților stomatologici cu patologii cauzate de fungi. Selectarea medicamentelor de primă linie și alternativă în dependență de agent patogen , categorie de pacienți și boli asociate. Opțiuni ale medicinei bazate pe dovezi în farmacoterapia rațională a pacienților stomatologici cu infecții micotice.

6.3 Principiile farmacoterapiei raționale ale pacienților stomatologici cu infecții virale. Selectarea medicamentelor de primă linie și alternativă în dependență de agent patogen, categorie de pacienți și boli asociate. Opțiuni ale medicinei bazate pe dovezi în farmacoterapia rațională a pacienților stomatologici cu infecții virale. Rolul interacțiunilor medicamentoase în farmacoterapia rațională cu antivirale.

***7. MEDICAȚIA ANTIEMETICĂ ȘI PRINCIPIILE DE UTILIZARE RAȚIONALĂ ÎN STOMATOLOGIE. FARMACOLOGIA CLINICĂ A ANTIHISTAMINICELOR ȘI A ALTOR MEDICAMENTE CU EFECT ANTIALERGIC ȘI IMUNOMODULATOR.**

PARTICULARITĂȚILE FARMACOTERAPIEI RAȚIONALE A PACIENȚILOR STOMATOLOGICI CU REACȚII ALERGICE ȘI DEREGLĂRI IMUNE.

7.1. Medicația antiemetică.

Medicamente cu efect anticolinergic . Medicamente cu efect antihistaminic ca antiemetice.

Antiemeticele antiserotonergice, ce antagonizează receptorii 5-HT-3 (dolansetron, granisetron, ondansetron, palonosetron, ramosetron). Antiemetice ce antagonizează receptorii dopaminici centrali (domperidon, metoclopramida

). Fenotiazinele ca antiemetice (clorpromazina, flufenazina, perfenazina, proclorperazina ș.a.) .

7.2. Principii de utilizare rațională a antiemeticelelor în stomatologie.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 51/81	

Selectarea antiemeticelelor în stomatologie după categorii de pacienți și boli asociate.

7.3. Farmacologia clinică a medicației antialergice.

Farmacologia clinică a glucocorticoizilor ca medicație antialergică. Antihistaminicele de generația I-

a. Farmacologia clinică a antihistaminicelor de generația a II-a (loratadina, acrivastina, cetirizina, ebastina ș.a.) și a III-a (fexofenadina, desloratadina, norastemizol). Farmacologia clinică a medicamentelor cu proprietăți antihistaminice și antiserotonice (dimebon, setastin, ciproheptadină).

7.4. Imunomodulatorii.

Farmacologia clinică a substanțelor medicamentoase ce inhibă procesele imune ale organismului, (imunosupresivele). Imunodeficiențele în stomatologie și farmacologia clinică a medicației imunostimulatoare.

7.5. Particularitățile farmacoterapiei raționale a pacienților stomatologici cu patologii alergice și dereglări imune. Farmacoterapia rațională a pacienților cu șoc anafilactic.

***8.FARMACOLOGIA CLINICĂ A MEDICAȚIEI HEMOSTATICE. FARMACOLOGIA CLINICĂ A PREPARATELOR CE REGLEAZĂ METABOLISMUL FOSFORO-CALCIC. PRINCIPIILE FARMACOTERAPIEI RAȚIONALE A PACIENȚILOR STOMATOLOGICI CU HEMORAGII ȘI DEREGLĂRI ALE METABOLISMULUI FOSFORO-CALCIC.**

8.1 Farmacologia clinică a preparatelor ce reglează metabolismul fosforo-calcic. Preparatele ce conțin calciu. Preparatele combinate. Paratireoidina. Calcitonina. Vit.-D. Biofosfonații (alendronat, rizedronat). Ipriflavona (osteofin) ș.a..

8.2 Farmacologia clinică a medicației hemostatice.

Substanțele medicamentoase ce stimulează agregarea și adhezia plachetară. Medicamentele ce măresc formarea trombilor fibrinici. Substanțele medicamentoase ce inhibă sistemul fibrinolititic.

8.3. Hemostaticele utilizate local.

8.4. Substanțele adezive. Substanțe ce conțin collagen (Instat). Substanțe ce conțin celuloză (Oxigel). Spumă ce conține gelatină (Gelfoam). Vasopresina. Trombina ș.a.. Hemostaticele pentru utilizare sistemică. Preparatele vitaminei-K. Acidul tranexamic și aminocaproic. Desmopresina. Aprotinina. Etamsilatul. Estrogenii conjugați ș.a.. Terapia de substituție cu factori –VII-a, VIII, IX recombinati ai coagulării ș.a..

8.5. Principiile farmacoterapiei raționale a pacienților stomatologici cu hemoragii și dereglări ale metabolismului fosforo - calcic.

Alegerea rațională a hemostaticelor pentru anumite categorii de bolnavi și pentru pacienții stomatologici cu boli asociate.

9. INTERACȚIUNILE MEDICAMENTOASE. INTERACȚIUNEA MEDICAMENTELOR CU PLANTE MEDICINALE (PRINCIPII ȘI OPȚIUNI DE FITOTERAPIE RAȚIONALĂ ÎN PRACTICA STOMATOLOGICĂ). INTERACȚIUNEA MEDICAMENTELOR CU PRODUSELE ALIMENTARE.

9.1. Interacțiunile medicamentoase . Interacțiunile medicamentoase de ordin farmaceutic. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmacocinetic. Interacțiunile medicamentoase de ordin

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 52/81	

farmacodinamic. Procesul interacțiunii medicamentoase cu importanță clinică majoră pentru specialitatea stomatologică.

9.2. Interacțiuni medicamente-produse de natură vegetală. Principii și opțiuni de fitoterapie rațională în practica stomatologică.

9.3. Interacțiunile medicamentelor cu produsele alimentare.

10. REACȚIILE ADVERSE CAUZATE DE MEDICAMENTELE FRECVENT UTILIZATE ÎN PRACTICA STOMATOLOGICĂ.

DISCROMIILE DENTARE CAUZATE DE MEDICAMENTE. AFECȚIUNI STOMATOLOGICE CAUZATE DE MEDICAMENTE. COLOCVIU.

10.1. Reacțiile adverse cauzate de medicamentele frecvent utilizate în practica stomatologică. Incidența. Clasificarea reacțiilor adverse. Efectele selective ale medicamentelor asupra diferitor organe și sisteme. Modul de prevenire a reacțiilor adverse.

10.2. Discromiile dentare cauzate de medicamente.

Grupe de medicamente aranjate după caracterul coloristic. Modalități de prevenire și de tratament.

10.3. Afecțiuni stomatologice cauzate de medicamente. COLOCVIU.

Adnotare

Pentru fiecare din temele speciale (numărul căreia este notat prin - *) pregătirea materialului va include obligatoriu următoarele componente: farmacocinetica, farmacodinamia, posologia, indicații, contraindicații, reacții adverse, interacțiuni medicamentoase, modificarea testelor de laborator.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

	Deprinderi practice	Nive lul însuș irii	Volu mul
1	A alege grupele de medicamente potrivite conectând proprietățile acestoracupacientul stomatologic ce trebuie tratat.	A, E	4
2	A selecta rațional medicamentele de elecție și de alternativă pentru pacientul stomatologic concret.	E	5
3	A alege rațional medicamentele potrivite având în vedere substanța activă,formafarmaceutică, modul de administrare, timpul de instalare și durata efectului.	E	4
4	A alege și a doza rațional medicamentele în dependență de bioritm, cost șiiboliconcomitente.	A	2
5	A aplica în practică metodele de apreciere și măsurare a complianței.	E	2
6	A selecta rațional medicamentul, forma farmaceutică și doza pentru pacientelestomatologice aflate în perioada fertilității, sarcinii sau alaptării,cât și pentru pacientele aflate în perioada climacterică sau geriatică.	A	5

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 53/81

7	A cunoaște prescrierea practică a medicamentelor sub formă de rețetă, reieșind din raportul beneficiu/risc, forma farmaceutică, cantitatea de prescris.	E	4
8	A aplica practic rezultatele recente ale „Farmacoterapiei bazate pe dovezi”, la pacienții stomatologici în Endodonție.	D, E	3
9	A putea determina dacă medicamentul cauzează dificultăți în măsurarea și interpretarea clinică a evidenței terapeutice sau a efectului toxic.	D, I	2
10	Cunoașterea incompatibilităților medicamentoase de importanță majoră în Stomatologie. Combinarea medicamentelor pentru a obține efecte benefice și opțiuni de farmacoterapie rațională.	D, A	4
11	Cunoașterea strategiei terapeutice în cazul supradozării cu medicamente utilizate în Stomatologie.	D	4
12	Efectuarea și aprecierea răspunsului probei de hipersensibilitate a organismului la medicament în scopul prevenirii reacției alergice de tip anafilactic.	A, I	2
13	Aprecierea modificărilor testelor de laborator sub acțiunea medicamentelor folosite în Endodonție.	I	3
14	A cunoaște polimorfismul genetic pentru medicamentele folosite în Stomatologie pentru a preveni riscurile și dezavantajele.	D	2
15	Determinarea influenței medicamentelor asupra calității vieții pacientei în Stomatologie.	D, E	3

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Andrea Coman Farmacologie pentru medicina dentară. Edit.-All .Medicina umană.-2014
2. Manual de Farmacoterapie. Barbara G. Wells, Joseph T. DiPiro, Terry L. Schwinghammer, Cecily V. DiPiro Coordonatorul ediției în limba română: Adina Popa. Editura Prior, 2019, pp.1008.
3. Antibiotic Essentials 16th edition, Cheston B. Cunha, Burke A., Jaypee Medical Publishers-2019, pp.852.
4. Antibiotics Simplified. Jason C. Gallagher, Conan MacDougall. 4th edition, Jones and Bartlett Ed., 2018, pp. 352.
5. Basic and Clinical Pharmacology. Bertram G. Katzung, Anthony J. Trevor 14th edition. International edition. Mc Graw Hill Educ., LANGE New York, London, 2018.
6. Brocklehurst's Textbook of Geriatric Medicine and Gerontology, Fillit H.M., Rockwood K., Young J.B 8th edition, Elsevier-2017, pp.1168.
7. Clinical Pharmacology. Brown M.J., Sharma P.J., Fraz Mir., Bennet P.N., 12th edition. Elsevier, 2018, pp.720.
8. Clinical Pharmacology: Current Topics and Case Studies. Marcus Muller, Springer, 2019.
9. Clinical Pharmacology, Therapeutics and Prescribing. Kerry Layne and Albert Ferro. CRC Press, UK, London, 2020, pp.248.
10. GOODMAN AND GILMAN The Pharmacological Basis of Therapeutics. 13th edition, Mc Graw Hill Education Medical, 2018.
11. Dumitriu Horia T. Tratat de Paradontologie. Editura -Viața Medicală Românească, 2015.
12. Drug Facts and Comparisons-2017, Edit. Wolters Kluwer-2017, pp.4152.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 54/81

13. Drugs for Pregnant and Lactating Women. Carl P. Weiner. 3rd edition, Elsevier, 2018, pp.1170.
14. Drugs Pregnancy and Lactation. Briggs Gerald. Lippincott Williams Wilkins, 11th edition, 2017, pp.1648.
15. Essential of Medical Pharmacology. KD Tripathi, 8th edition, Jaypee Medical Publishers, 2018, pp. 1080.
16. John A. Yageila, F. J. Dowd, B. Jonson. Pharmacology and Therapeutics for Dentistry. Mosby Elsevier-2011.
17. Mitchell D., Mitchell L. Oxford Handbook of Clinical Dentistry. sixth edition. Oxford University Press- 2014.
18. Pharmacotherapy Casebook. A Patient-Focused Approach. Terry L. Schwinghammer, Julia M. Koehler, Jill S. Borchert, Douglas Slain, Sharon K. Park, 10th edition, Mc Graw Hill Education, 2017.
19. Pharmacotherapy. A Pathophysiologic approach. Joseph T. Dipiro, Gary C. Yee, Michael Posey Stuart T. Haines, Thomas D. Nolin, Vicki Ellingrod, 11th edition. Mc Graw Hill Education, 2020.
20. Stockley's Drug Interaction. Claire L. Preston, 12th edition, Pharmaceutical Press, 2019.
21. Tratat de Endodonție. Iliescu Andrei., Vol-1 și 2-i , Editura-Medicală-2014.
22. Антимикробная терапия по Джею Сэнфорду. Перевод с англ., Изд. Гранат-2016 г., сс 288.
23. ГРИЦУК С.Ф. Анестезия и интенсивная терапия в стоматологии .Библиотека врача специалиста .Изд. ГЭОТАР_Медиа -2014 г.
24. ЛЕКАРСТВЕННЫЕ СРЕДСТВА В СТОМАТОЛОГИИ. Изд.-Медиц. Литература-2013г.
25. Мартов В.Ю., Огороков А.Н. Лекарственные средства в практике врача. Изд Мед. Литература, Москва, 2016 г.
26. Энциклопедия взаимодействий лекарственных препаратов. РЛС ,вып.-21 Под ред. Вышковского Г.Л. И Лобановой Е.Г., изд. Веданта, Москва — 2015. г., сс.1360
27. Рациональная антимикробная фармакотерапия. Под ред. Яковлева С.В., Москва. Издательство «Литтерра», 2015 г., сс 1040.
28. Избранные лекции по клинической фармакологии. Под ред. Белоусов Ю.Б., изд. МИА (Медицинское Информационное Агентство), 2016 г., сс 584
29. Рациональная Фармакотерапия Стоматологических заболеваний. Изд. «Литтерра », Москва , 2006 г.
30. Справочник Видаль, Лекарственные препараты в России, изд. Видаль Рус., Москва — 2017 г., сс 1240.
31. Применение Нестероидных Противовоспалительных препаратов для лечения стоматологических заболеваний. Изд. МЕД пресс-информ-2011 г.
32. Яковлев В.П. Яковлев С.В. Рациональная антимикробная фармакотерапия. Москва. Изд.-2-е, Издательство „Литтерра ” 2015 г.

FIZIOPATOLOGIE

1. INTRODUCERE ÎN FIZIOPATOLOGIE CLINICĂ. NOZOLOGIA GENERALA SI SPECIALA ALE AFECTIUNILOR OFTALMOLOGICE. REACTIVITATEA

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 55/81	

ORGANISMULUI. REACTIVITATEA STRUCTURILOR DESMODENTALE IN DIVERSE PATOLOGII.

Etiologie generală. Cauzele și condițiile originii bolii. Caracteristica generală a cauzelor și condițiilor. Clasificarea. Rolul în apariția și evoluția bolii. Patogeneza generală. Rolul cauzei în evoluția bolii. Leziunile structurale și dereglările funcționale ca substrat material al bolilor. Clasificarea leziunilor. Relațiile dialectice dintre leziunile structurale și dereglările funcționale în afecțiunile oculare. Relațiile dialectice dintre leziunile locale și generale. Relațiile de cauză și efect în patogeneză. Noțiuni de lanț patogenetic. Veriga principală a patogenezei. Cercul vicios. Rolul reactivității organismului în evoluția bolii. Reacțiile de adaptare, compensare, protecție și reparație și rolul în patogenie. Interrelațiile dialectice dintre leziuni și reacțiile organismului în patogenie. Principiile patogenetice de restabilire a funcțiilor pierdute în procesul digestiei bucale. Reactivitatea organismului se manifestă prin reacții – acte elementare ale organismului suscitade atât de acțiunea factorilor patogeni, cât și de cei fiziologici. Boala ca o rezultanta a interacțiunii factorului nociv cu organismul viu reactiv. Componentele patologice distructive și fenomene fiziologice orientate spre restabilirea homeostaziei dereglate. Tipurile reactivității - reactivitatea de specie, de grup sau rasă, reactivitate de sex, vârstă ș.a.). Reactivitatea la diferit nivel de organizare biologică: molecule, organite celulare, celule, țesuturi, organe și sisteme ale organismului pluricelular. Raspunsul tipic al organitelor celulare (multiplicarea, excitația, secreția, excreția, contracția, fagocitoza, apoptoza, modificările vitezei de regenerare a țesuturilor, a respirației celulare ș.a.)

2. PROCESELE PATOLOGICE TIPICE CELULARE: DISTROFII, NECROZA, APOPTOZA ÎN ȚESUTURILE ORGANELOR CAVITATII BUCALE.

Dereglarea proceselor metabolice celulare. Distrofiile parenchimotoase. Distrofiile proteice. Distrofiile lipidice. Distrofiile glucidice. Modificările morfologice, biochimice și funcțiilor celulei. Patogenia dismetabolismelor celulare în dereglări discirculatorii și în dismetabolisme generale: hiperglicemie hipoglicemie, inanție, hiperlipidemii alimentare, de transport și de retenție. Noțiunile de apoptoză, factor apoptogen intrinsec și extrinsec, pozitiv și negativ, boli degenerative și proliferative. Factorii apoptogeni intrinseci și extrinseci, pozitivi și negativi, mecanismul inițierii, executării și finalizării apoptozei, procesele biochimice în apoptoză, manifestările structurale ale apoptozei. Lanțul patogenetic integral al apoptozei la acțiunea factorilor extrinseci (TNFalfa) și intrinseci (citocromul C). Apoptoză în explicarea patogeniei bolilor proliferative (tumori) și degenerative ale globilor oculari. Noțiunile de necroză, necrobioză, moarte fiziologică și patologică, factori tanatogeni. Perioadele necrozei: boală celulară, agonie celulară, moarte celulară, perioada postmortem. Modificările biochimice, funcționale și structurale în celulă pe parcursul morții. Lanțul patogenetic al morții celulei la acțiunea diferitor factori patogeni. Reactivitatea tisulară: hipo- și hiperplazie, hipo- și hipertrofie. Reactivitatea la nivel de organ prin modificarea funcției specifice, a trofice, metabolismului, circulației san- guine ș.a.

3. FIZIOPATOLOGIA MICROCIRCULAȚIEI. DEREGLĂRI MICROCIRCULATORII ÎN STRUCTURILE OCHIULUI: HIPEREMIE ARTERIALĂ ȘI VANOASĂ, ISCHEMIE, STAZA.

Noțiunile de Hiperemie arterială, venoasă, ischemie, stază sanguină, embolie, tromboză, Mecanisme patogenetice, Manifestările locale. Impactul lor asupra funcționării organelor, inclusiv în structurile aparatului

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 56/81

desmodental. Principiile de tratament patogenetic pentru hiperemia arterială, venoasă, ischemie, stază sanguină, embolie, tromboză.

4. FIZIOPATOLOGIA INFLAMAȚIEI. PARTICULARITĂȚILE PROCESULUI INFLAMATOR ÎN ȚESUTURILE DESMO-DENTAL.

Inflamația. Definiția. Esența biologică. Exteriorizarea. Perioadele inflamației. Alterația primară și secundară. Rolul citokinelor pro- și antiinflamatoare în evoluția inflamației. Mediatorii inflamației și rolul lor în evoluția inflamației. Mediatori celulari și plasmatici. Efectele biologice și importanța mediatorilor în patogenia inflamației. Reacțiile vasculare. Exsudația. Mecanismele. Particularitățile organospecifice. Emigrarea leucocitelor. Fagocitoza. Proliferarea. Regenerarea. Mecanismele. Modificările generale din organism în inflamație. Mecanismele. Importanța diagnostică. Investigațiile de laborator și teste pentru evaluarea procesului inflamator. Răspunsul fazei acute. Importanța biologică. Particularitățile inflamației în alveola dentară, pulpa, gingie.

5. PROCESE ALERGICE ÎN PATOLOGIA APARATULUI STOMATOGNAT. IMUNODEFICIENȚELE. ROLUL ÎN PATOLOGIA ORGANENELOR CAVITATII BUCALE.

Hipersensibilitatea de tip imediat și întârziat. Reacții alergice de tip I, II, III, IV și V. Antigenele oculare (primare native și achiziționate). Particularitățile. Mecanismele de leziune. Principii de diagnosticare. Conjunctivită alergică. Sindromul Sjogren. Etiologia. Patogenia. Manifestările. Consecințele Șocul anafilactic provocat de medicamentele utilizate în practica stomatologului. Etiologie. Patogenie. Principiile de tratament patogenetic. Consecințele. Autoimunitatea. Autoantigenele tisulare. Procese autoimune în țesuturile desmodentale. Imunodeficiențele ereditare și dobândite de tip umoral, celular și mixt. Manifestările imunodeficiențelor în țesuturile oculare. Imunodeficiențe locale: insuficiența de lizozim, imunoglobuline secretorii A, insuficiența imuna de tip celular.

6. FIZIOPATOLOGIA HEMOSTAZEI. PROCESE HIPO- ȘI HIPERCOAGULANTE ÎN PRACTICA STOMATOLOGICĂ.

Hemostaza primară Mecanismul vascular. Adeziunea și agregarea plachetară. Teste de explorare a hemostazei primare. Hemostaza secundară. Mecanismul plasmatic sau coagularea fermentativă propriu – zisă (calea extrinsecă și intrinsecă). Etapele principale ale transformării fibrinogenului în fibrină: formarea monomerilor de fibrină; polimerizarea monomerilor de fibrină; stabilizarea polimerului de fibrină; sinereza și retracția chiagului. Teste de explorare a hemostazei secundare: timpului plasmatic; tromboplastinoformării prin mecanism intrinsec; trombinoformării prin mecanismul extrinsec de activare a protrombinei; fibrinoformării. Sistemul anticoagulant. Anticoagulanții primari sau circulanți (Antitrombinele I, II, III, IV, și produșii degradării fibrinei (PDF). Antifactorii V, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII etc. Mecanismele sindromului trombotic și stări de hipercoagulabilitate. Etiologia, patogenia, consecințele. Indicii caracteristici pentru starea de pre-tromboză.

b. Sindroame hemoragice determinate de micșorarea numărului de plachete sau de modificări calitative ale acestora (trombocitopenii și trombocitopatii; c. Sindroame hemoragice apărute ca rezultat al curenței de factori ai coagulării, (coagulopatii); d. Sindroame hemoragice determinate de activarea exagerată a sistemului anticoagulant; e. Sindroame hemoragice datorite activării exagerate a sistemului fibrinolitic (sindroame fibrinolitice).

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 57/81	

7. PATOGENIA MODIFICĂRILOR APARATULUI STOMATOGNAT ÎN AFECȚIUNILE ENDOCRINE. PARODONTITA DIABETICĂ.

Deregările funcției secretorii ale glandelor endocrine periferice. Hipersecreția și hiposecreția hormonilor glucocorticoizi. Hipersecreția și hiposecreția catecolaminelor. Etiologia. Patogenia. Manifestările în organe și sisteme și cele bucodentare. Hipersecreția și hiposecreția hormonilor tiroidieni. Patogenia. Manifestările, Hiposecreția insulinei. Patogenia. Manifestările generale și locale. Parodontita diabetică. Patogenia. Manifestările.

8. FIZIOPATOLOGIA DURERII. SISTEMUL NOCICEPTIV ȘI ANTINOCICEPTIV ÎN STRUCTURILE DESMODENTALE.

Deregările funcției neuronului: a electrogenezei și formării potențialului de repaos. Deregările excitabilității neuronului. Inhibiția depolarizantă. Deregările transmiterii transsinaptice – sinaptopatologia. Deregările proceselor de sinteză, depozitare, eliberare, degradare și recaptare a neurotransmiților. Leziunile structurilor postsinaptice și a interacțiunii cu neurotransmiții. Deregările funcției receptiei senzitive. Deregările funcției sistemului nociceptiv-antinociceptiv și a receptiei nocigene. Durerea. Mecanismele fiziologice. Durerea trigeminală. Particularitățile în organele cavității bucale. Deregările funcțiilor organelor și sistemelor în durere. Reacțiile sistemului antinociceptiv. Anestezia, hipoestezia, hiperestezia, parestezia. Deregările funcției sistemului nervos vegetativ. Vagotonia, simpaticotonia.

9. PROCESELE PATOLOGICE ÎN SISTEMUL HEMATOPOETIC.

Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al eritrocitozelor primare și secundare, absolute și relative; anemiilor hiporegenerative, posthemoragice acute și cronice, fierodericitare, B12-folievodeficitare, hemolitice congenitale, achiziționate. Hematopoieza în normă și patologie. Să cunoască mecanismele hemolizei fiziologice și patologice intracelulare și intravasculare; biochimia metabolismului bilirubinei în normă și în anemiile hemolitice. Hemograma în eritrocitoze primare și secundare, absolute și relative; anemii hiporegenerative, posthemoragice acute și cronice, fierodericitare, B12-folievodeficitare, hemolitice congenitale, achiziționate.

Noțiunile de leucocitoze absolute și relative, neutrofilie, eozinofilie, limfocitoză și monocitoză.

Noțiunile de leucopenii absolute și relative, neutropenie, eozinopenie, agranulocitoză, limfocitopenie. Noțiunile de hemoblastoze, leucemii acute și cronice, limfoame. Etiologia.

Patogenia. Tabloul hematologic. Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al leucocitozelor absolute și relative, neutrofiliei, eozinofiliei, limfocitozei și monocitozei. Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al leucopeniilor absolute și relative, neutropeniei, eozinopeniei, agranulocitozei, limfocitopeniei. Etiologia, patogenia, manifestările și tabloul hematologic al deregărilor proliferative în organele hematopoietice: hemoblastoze, leucemii acute și cronice, limfoame.

10. IMPACTUL DISFUNCȚIEI APARATULUI STOMATOGNAT ASUPRA DIGESTIEI.

Corelațiile dintre modificările organelor cavității bucale și schimbările generale ale organismului, deoarece acestea vor determina eficacitatea tratamentului patogenetic. Procesele patologice din diverse organe și sisteme de organe cu impact asupra mucoasei bucale și a țesuturilor parodontiului etc, și vice versa – procesele patologice din cavitatea bucală cu impact asupra digestiei. Conceptul de boală de focar dentar. Teoriile. Rolul reactivității organismului în apariția proceselor patologice în organele cavității bucale. Rezistența specifică și nespecifică a organelor cavității bucale. Imunodeficiențele locale în cavitatea bucală. Barierele naturale. Sistemul fagocitar local. Sistemul

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 58/81

complementului. Caracteristica generala. Impactul asupra evolutiei afectiunilor organelor cavitatii bucale. Rolul microflorei bucale în etiologia și patogenia afectiunilor bucale. Rolul mecanismelor protective în patogenia afectiunilor bucale.

Modificarea dirijată a reactivității și rezistenței organismului ca metodă de profilaxie și tratament a bolilor stomatologice. Procese patologice dentare cu impact asupra organelor digestive. Tulburările secreției gastrice și corelația lor cu secreția salivăriei. Corelația dintre patologia tractului gastro-intestinal și starea cavității bucale.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

Tema Nr.	Deprinderi practice	Nivelul însușirii	Volumul
1	1.1 . Să poată deosebi cauza bolii și condiția bolii 1.2 . Să comenteze rolul leziunii în mecanismul bolii, corelațiilor cauză-efect, cercului vicios, în evoluția procesului patologic sau a bolii 1.3 . Să demonstreze rolul verigii patogenetice principale în diferite afectiuni ale structurilor oftalmice 1.4 . Să comenteze căile de generalizare a procesului local 1.5 . Să demonstreze rolul mecanismelor sanogenetice primare și secundare în evoluția bolii. 1.6 . Să aplice cunoștințele despre rezistența specifică și nespecifică a organelor din regiunea oculară 1.7 Să aplice cunoștințele la alte discipline. 1.8 Să dezvolte opinii proprii referitor la veriga patogenetică principală, cerc vicios, mecanismele de sanogeneză	D, I	10
2	2.1. Să poată defini noțiunile de leziune celulară, distrofie, apoptoză, necroză, regenerare patologică, cancerizare. 2.2. Să cunoască mecanismele leziunilor membranelor celulare și impactul lor asupra funcționării celulei 2.3. Să cunoască mecanismele leziunilor celulare și impactul lor asupra funcționării ochiului. 3.1. Să demonstreze rolul verigei patogenetice principale în evoluția procesului patologic la dereglarea funcției mitocondriei, lizozomilor, nucleului, reticului plasmatic. 3.2. Să comenteze rolul leziunilor celulare în mecanismele de apariție a distrofiei, necrozei, apoptozei. 3.3. Să aplice consecințele leziunilor celulare pentru estimarea proceselor patologice localizate în organe. 3.4. Să demonstreze deosebiriile dintre apoptoză și necroză 2.4. Să aplice cunoștințele pentru argumentarea tratamentului patogenetic	D, I	8
3	3.1.Să definească noțiunile de Hiperemie arterială, venoasă, ischemie, stază sanguină, embolie, tromboză, inflamație,		8

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 59/81

	alergie, autoalergie, șoc anafilactic. 3.2. Să cunoască mecanismele patogenetice ai hiperemiei arteriale, venoase, ischemiei, stazei sanguine, emboliei, trombozi, inflamației, alergiei, autoalergiei, pseudoalergiei și impactul lor asupra funcționării aparatului stomatognat. 3.3. Să argumenteze particularitățile hiperemiei arteriale și venoase, ischemiei, stazei sanguine, emboliei, trombozi, inflamației, alergiei, autoalergiei, pseudoalergiei în tesuturile paradontiului. 3.4. Să aplice efectele substanțelor biologice active în estimarea schimbărilor morfologice și funcționale a paradontiului. 3.5. Să demonstreze principiile de tratament patogenetic pentru hiperemia arterială, venoasă, ischemie, stază sanguină, embolie, tromboză, inflamație, alergii, șoc anafilactic, autoalergie. 3.6. Să integreze mecanismele patogenetice ale hiperemiei arteriale, venoase, ischemiei, stazei sanguine, emboliei, trombozi, inflamației, alergiei, autoalergiei, pseudoalergiei, șocului anafilactic cu particularitățile funcționale, structurale ale organelor cavității bucale. 3.7. Să aplice particularitățile morfologice și funcționale din organele vizuale în evoluția dereglărilor microcirculatorii locale. 3.8. Să aplice cunoștințele la alte discipline de specialitate.		
4	4.1. Să poată argumenta, confirma procesul inflamator, prin	D, I	20
	schimbările leucogramei, proteinelor fazei acute, citokinelor pro- și antiinflamatoare. 4.2. Să estimeze schimbările din leucogramă în tratamentul afecțiunilor inflamatorii. 4.3. Să poată aplica și integra cunoștințele acumulate la disciplina Fiziopatologia clinică pentru studierea afecțiunilor stomatologice.		
5	5.1. Să poată confirma procesul, alergic prin schimbările leucogramei, imunogramei, citokinelor pro- și antiinflamatoare. 5.2. Să poată argumenta starea de imunodeficit general sau local. 5.3. Să estimeze schimbările din leucogramă în tratamentul afecțiunilor alergice, autoimune și imunodeficitare. 5.1. Să poată aplica și integra cunoștințele acumulate la disciplina Fiziopatologia clinică pentru studierea afecțiunilor tesuturilor paradontiului.	D, I	12
6	6.1. Să definească noțiunile de hemostază, tromboză,		8

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 60/81

	hipocoagulare, sindrom hemoragic. 6.2. Să cunoască caracteristicile hemostazei primare, secundare. 6.3. Să cunoască cauzele și mecanismele trombozei, hipocoagulării, sindroamelor hemoragice și consecințele acestora pentru organism. 6.4. Să poată deosebi sindroamele hemoragice după modificările hemogramei și/sau a analizei biochimice a sângelui. 6.5. Să deosebească noțiunile de trombocitopenie, trombocitopatie. 6.6. Să deosebească tipurile de coagulopatii. 6.7. Să estimeze rolul sistemului antiguagulant și fibrinolitic în mecanismele sindroamelor hemoragice. 6.8. Să poată argumenta studiul parametrilor biochimici, trombocitari în determinarea sindromelor de hipocoagulare și hipercoagulare. 6.9. Să aplice patogenia hipo-, și hipercoagulării în estimarea schimbărilor din organele cavității bucale (statutul imun local, distrofii, inflamații, necroza sclerei și altor structuri oftalmice). 6.10. Să demonstreze principiile de tratament patogenetic în hipo-, și hipercoagulare.		
7	7.1. Să estimeze hormonemiile în afecțiunile primare, secundare, terțiare ale corticosuprarenalelor, glandei tiroide. 7.2. Să deosebească diferite tipuri de hiperaldosteronism, hipo-, hipercorticism, hipo-, hipertireoidism, diabet zaharat. 7.3. Să cunoască efectele hormonilor cortizolului, hormonilor tireoidieni, insulinei asupra organismului și organelor vazului. 7.4. Să demonstreze rolul hipoinsulinismului în afecțiunile paradontiului. 7.5. Să aplice patogenia hipoinsulinismului în estimarea schimbărilor din organele vazului (retinopatia diabetica): dereglările de troficitate, de regenerare, de imunodeficit local, distrofice și a. 7.6. Să demonstreze principiile de tratament patogenetic în afecțiunile endocrine.	D, I	10
8	8.1. Să definească noțiunile de excitabilitate, sensibilitate,	D, I	8
	durere, durere facială, temporomandibulară. 8.2. Să poată estima mecanismele patogenetice ai sensibilității, durerii și durerii dentare. 8.3. Să demonstreze impactul durerii asupra organismului. 7. Să argumenteze corelațiile dintre diferite dereglări ale		

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 61/81

	sensibilității și starea funcțională și structurală în tesuturile paradontiului.		
	8. Să demonstreze principiile de tratament patogenetic pentru durerea dentară.		
9	9.1. Să definească noțiunile de eritrocitoze primare și secundare, absolute și relative; anemii hiporegenerative, posthemoragice acute și cronice, fierodericitare, B12- folievodeficitare, hemolitice congenitale, achiziționate. 9.2. Sa demonstreze hemograma în eritrocitoze primare și secundare, absolute și relative; anemii hiporegenerative, posthemoragice acute și cronice, fierodericitare, B12- folievodeficitare, hemolitice congenitale, achiziționate. 9.3. Sa aplice cunoștințele teoretice în patogenia bolilor hematologice: hemoragia acută și cronică, anemia fieriprivă, anemia B12, folievodeficitară, anemia hemolitică autoimună, intoxicația cu toxine hemolitice.	D, I	4
10	1.1. Să deosebească noțiunile de Rezistența specifică și nespecifică a organelor cavității bucale. Imunodeficiențele locale în cavitatea bucală. 1.2. Să poată estima mecanismele arierelor naturale, sistemului fagocitar local, sistemului complementului. 1.3. Sa poată argumenta investigațiile generale paraclinice în afecțiunile organelor cavitatii bucale. 1.4. Să argumenteze corelațiile dintre diferite dereglări ale organismului și starea funcțională și structurală în tesuturile paradontiului.	D, I	8

Notă: D=Demonstrație; E=Executare; I=Interpretare; A=Asistare

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

A. *Obligatorie:*

1. Fiziopatologie medicală. V.1. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2002
2. Fiziopatologie medicală. V.2. (Sub red. Prof. V.Lutan). Chișinău, 2004
3. Fiziopatologie medicală. Culegere de probleme situaționale. (Sub red. Prof. V. Lutan). Chișinău, 2005

B. *Suplimentară:*

1. Porth C.M., Matfin G. Pathophysiology. Concepts of Altered Health States; 2009
2. Robbins and Cotran. Pathologic Basis of Diseases. 2015
3. Harrison's. Principles of Internal Medicine; 2012
4. T. Exarcu, Fiziologia și fiziopatologia sistemului endocrin. București, 1989
5. T. Exarcu, Fiziologia și fiziopatologia sistemului nervos. București, 1978.
6. Gh.Gluhovschi Actualități în imunologia clinică, Timișoara, 1997.
7. П.Ф.Литвицкий Патофизиология. (курс лекций). Москва, 1995

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 62/81

8. Н.Н. Зайко Патофизиология. Киев.1996
9. В.Ю.Шанин Клиническая патофизиология. С-Питер.,1998

Anul II ORTODONȚIE PROGRAMUL DE STUDII DESFĂȘURAT

1. Epidemiologia anomaliilor dento-maxilare.

Definiție de anomalie dento-maxilare. Dezvoltarea prenatală a feței. Creșterea postnatală a scheletului facial. Integrarea proceselor de creștere cu dezvoltarea musculaturii feței. Aprecierea dezvoltării arcadele dento-alveolare în raport cu frecvența și morbiditatea anomaliilor dento-maxilare. Ocluzia dentară. Definiție. Ocluzia fiziologică, tipurile. Particularitățile ocluziei dentare fiziologice la diferite vârste. Ocluzia patologică. Definiție. Tipurile. Caracteristica generală a dereglărilor ocluziei în sens sagital, vertical și transversal.

2. Etiopatogenia anomaliilor dento-maxilare.

Etiologia și patogenia afecțiunilor dento-maxilare. Factori etiologici generali ai anomaliilor dento-maxilare: ereditatea, anomaliile congenitale, dereglări metabolice, deficiențe nutriționale, boli endocrine, etc. Disfuncțiile și obiceiurile vicioase. Factori etiologici loco-regionali ai anomaliilor dento-maxilare: anomalii dentare, pierderea precoce a dinților, tulburări de erupție dentară, traume, etc.

3. Principii și metode de clasificare a anomaliilor dento-maxilare

Clasificarea anomaliilor dento-maxilare. Varietăți de clasificare a anomaliilor dento-maxilare în cele 3 planuri de referință.

4. Pierderea precoce a dinților temporari și impactul asupra dezvoltării aparatului dento-maxilar în dentiția mixtă și permanentă.

Tratamamentele maxilo-faciale. Leziunile inflamatorii supurative ale regiunii maxilo-faciale. Caria dentară și complicațiile ei. Mecanismele prin care pierderea precoce a dinților temporari determină instalarea diferitor perturbări.

5. Diagnosticul în ortodonție.

Argumentarea diagnosticului prezumtiv în ortodonție. Examenul clinic (date administrative, motivele prezentării, antecedentele, examinarea generală exo-endobucală). Examenul paraclinic (fotostatic, amprenta în ortodonție, studiu de model, examenul radiologic – ortopantomografia, cefalometria de profil, etc).

6. Principii de bază în tratamentul ortodontic:

Principii în terapia ortodontică. Profilaxia anomaliilor dento-maxilare. Tratamentul prin aparate ortodontice, varietăți, indicații, contraindicații. Erori și complicații. Recidiva în tratamentul ortodontic. TOTALIZARE.

DEPRINDERILE PRACTICE

	Deprinderi practice	Nivelul însușirii	Volumul

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 63/81

1	Efectuarea examenului clinic al pacientului ortodontic	A,E	4
2	Stabilirea diagnosticului și planului de tratament	A, E	5
3	Completarea fișei medicale ortodontice	E, I	4
4	Participarea/asistarea la tratamentul pacientului cu anomalii dento-maxilare	A, D	8
5	Aplicarea practică a metodelor de analiză a modelului de studiu, a ortopantomografiei, teleradiografiei de profil	E, D	4
6	Selectarea metodei de tratament pentru pacientul ortodontic în funcție de dentiție	A, E	5
7	Determinarea varietății de ocluzie la diferite vârste.	I	4
8	Cunoașterea strategiei ortodontice în caz de apariție a erorilor și complicațiilor în tratamentul ortodontic.	D, E	3
9	Cunoașterea și aprecierea prognosticului și riscului de recidivă în tratamentul ortodontic	D,I	4

Notă: D=Demonstrație; E=Executare; I=Interpretare; A=Asistare

BIBLIOGRAFIE

Recomandată pentru medicii rezidenți ai anului II ai specialității
Chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică și Pedodonție
la disciplina *Ortodonție*

1. Boboc Gh., Bratu D., Boboc V., Bratu E., Munteanu D. *Colajul in practica Ortodontica - Tehnici adezive in ortodontie* // Editura: Facla – 1987
2. Bratu E. *Practica pedodontică* Timișoara, 1994.
3. Bratu E., Grivu O., Dragomirescu D., Schiller E. *Ortodontie Interceptiva* // Editura: Helicom - Timisoara 1999
4. Bratu E., Grivu O., Voinea C. *Eruptia normala si patologica* // Editura: Helicom - Timisoara 1996
5. Dawson Peter, *Functional occlusion: from TMJ to smile design*
6. Fratu Aurel V. *Ortodonție - Diagnostic Clinica Tratament* // Editura: Vasiliana_'98 - Iasi 2002
7. Godoroja P., Burlacu V. *Curs de stomatologie stomatologică infantilă* Chișinău, 1991.
8. Graber T.M *Orthodontics principles and practice* – Mosby C., Saint Louis, 2000

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 64/81	

9. Grivu O., Poadriu A., Jianu R., Schiller E., Pop I., Glavan F. *Terminologie Ortodontica* // Editura: Mirton - Timisoara 1994
10. Grivu O., Voinea C. C., Baila A., *Functia musculara si aparatul dento-maxilara* // Editura: Mirton - Timisoara 1996
11. Nanda Ravindra, *Atlas of complex orthodontics*// Elsevier, 2017
12. Nanda Ravindra, *Biomechanics and Esthetic Strategies in Clinical Orthodontics*// Elsevier
13. Profitt William, *Contemporary Orthodontics* // 5th edition
14. Serbanescu Alin *Posibilitati de apreciere a deficitului de spatiu in anomalile dento-maxilare* // Editura: Risoprint - Cluj Napoca 2001
15. Stanciu Dragoș, Scânteii-Dorobăț Valentina, *Ortodonție*//Editura Medicală.
16. Trifan V., Godoroja P., *Ortodontie Compendiu* -2009.
17. Копейкина *Справочник по ортопедической стоматологии* под ред., 1994 г.
18. Персин Л.С. *Ортодонтия. Диагностика, виды зубочелюстных аномалий.* М., Медицина, 1996 г.
19. Рыбакова *Справочник по стоматологии* под ред., 1996 г.
20. Хорошилкина Ф.Я. *Руководство по ортодонтии.* М., Медицина, 1998 г.

CHIRURGIE OMF PEDIATRICĂ ȘI PEDODONȚIE \

1. STOMATOLOGIA PEDIATRICĂ. SCOPUL ȘI SARCINILE DISCIPLINEI. ODONTOGENEZA. PARTICULARITĂȚILE MORFOLOGICE ȘI DE STRUCTURĂ ALE DINȚILOR TEMPORARI ȘI PERMANENȚI IMATURI. TERMENII DE FORMARE ȘI ERUPȚIE A DINȚILOR TEMPORARI ȘI REZORBȚIE A RĂDĂCINILOR DINȚILOR TEMPORARI. TERMENII DE FORMARE ȘI ERUPȚIE A DINȚILOR PERMANENȚI. ERUPȚIA DENTARĂ.

Stomatologia pediatrică. Scopul și sarcinile disciplinei. Odontogeneza. Dezvoltarea feței, palatului dur, a dinților și a aparatului de suport. Factori genetici și de mediu care influențează odontogeneza. Termenii de formare, erupție și rezorbție a dinților temporari. Termenii de formare și erupție a dinților permanenți.

Sucesiunea erupției dinților temporari și permanenți. Factorii care pot influența aceste procese. Vârsta cronologică și vârsta dentară și interrelația dintre ele. Particularitățile morfologice și de structură ale dinților temporari și permanenți imaturi și implicațiile clinicoterapeutice. Manifestările clinice care însoțesc erupția dentară. Tulburările erupției dentare: pericoronarita, hematumul, chistul, sechestrul de erupție (diagnostic și tratament). Erupția precoce și întârziată: terminologie, forme clinice, diagnostic și tratament.

2. EXAMINAREA PACIENTULUI PEDIATRIC. ÎNTOCMIREA FIȘEI DE OBSERVAȚIE CLINICĂ A PACIENTULUI PEDIATRIC. MANAGEMENTUL COMPORTAMENTULUI COPILULUI ȘI ADOLESCENTULUI. CARIA DENTARĂ.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 65/81

ASPECTE CONTEMPORANE DE ETIOLOGIE, PATOGENIE, EVOLUȚIE CLINICĂ, DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT A CARIEI DENTARE LA COPII ȘI ADOLESCENȚI.

Examinul clinic și paraclinic și aprecierea statutului stomatologic al pacientului pediatric. Anamneza, antecedentele fiziologice, patologice personale și cele heredo-colaterale. Metode clasice de examinare (inspecția, palparea, examenul radiologic, alte teste complementare). Metode moderne de investigare (transiluminarea, magnificația, evaluarea riscului la carie, Rx digitala, tehnologia LASER, FOTI etc). Întocmirea fișei de observație clinică a pacientului pediatric și a documentației de referință. Managementul comportamental al pacientului copil. Metode de abordare farmacologice și non-farmacologice. Caria dentară. Factorii etiologici de risc și predispozanți în apariția cariei dentare. Evoluția clinică a cariei dentare în dinții temporari și permanenți imaturi. Complicațiile cariei dentare (pulpite, gangrena pulpară). Influențele pe care le exercită procesele inflamatorii periapicale ale dinților temporari asupra mugurelui dintelui permanent. Particularitățile evoluției clinice a cariei cu tipar neobișnuit (caria precoce a copilariei, caria adolescentului, caria rampantă, caria grefată pe defectele de structură ale smalțului). Patologia primului molar permanent în perioada de creștere

3. ASPECTE CONTEMPORANE DE TRATAMENT A CARIEI DENTARE. METODE DE TRATAMENT MINIM INVAZIV ȘI TRADIȚIONAL AL CARIEI DENTARE. PARTICULARITĂȚILE TRATAMENTULUI CARIEI COMPLICATE LA DINȚII TEMPORARI ȘI PERMANENȚI IMATURI.

Metode moderne de tratament a cariei dentare. Terapia minim invazivă a cariei dentare a dinților temporari și permanenți. Tratamentul tradițional al cariei dentare. Metode alternative de tratament al cariei dentare. Tratamentul cariei complicate la dinții temporari și permanenți. Tipuri de coafaj (indirect, direct, natural). Definiție, indicații, avantaje, materiale, tehnică de lucru. Tipuri de pulpotomii. Pulpotomia vitală parțială, și totală: definiție, indicații, avantaje, material, tehnică de lucru. Pulpectomia nonvitală parțială și totală: definiție, indicații, avantaje, material, tehnică de lucru. Tehnici moderne de tratament a dinților permanenți imaturi cu gangrenă pulpară.

4. ASPECTE CONTEMPORANE DE PREVENȚIE A CARIEI DENTARE. METODE DE PREVENȚIE A CARIEI DENTARE. EVALUAREA EFICIENȚEI METODELOR DE PREVENȚIE A CARIEI DENTARE. NOȚIUNE DE RISC CARIOS. EVALUAREA RISCULUI CARIOS.

Metode de prevenție a cariei dentare propuse de OMS. Evaluarea metodelor de prevenție a cariei dentare. Noțiune de risc carios. Metode de evaluare a riscului carios. Aprecierea nevoilor de tratament în funcție de nivelul riscului carios. Selectarea obiectelor și remediilor de igienă orală în scopul prevenirii patologiei stomatologice în funcție de situația clinică. Aspecte specifice ale tratamentului pedodontic la pacienții cu dizabilități fizice, psihice, senzoriale și medicale. Atitudinea terapeutică complexă și interdisciplinară a copiilor cu dizabilități.

5. BOLILE PARODONȚIULUI MARGINAL ȘI ALE MUCOASEI ORALE LA COPIL ȘI ADOLESCENT. ASPECTE CONTEMPORANE DE DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT AL AFECȚIUNILOR PARODONȚIULUI MARGINAL LA COPII ȘI ADOLESCENȚI. LEZIUNILE MUCOASEI ORALE LA COPII ȘI ADOLESCENȚI. DIAGNOSTICUL ȘI TRATAMENTUL LEZIUNILOR MUCOASEI ORALE LA PACIENTUL PEDIATRIC.

Bolile parodontiului marginal la copii și adolescenți. Factorii etiologici locali și generali. Particularitățile evoluției clinice ale afecțiunilor parodontiului la copii și adolescenți. Indicațiile și contraindicațiile tratamentului pedodontic în parodontopatii. Aspecte specifice ale tratamentului pedodontic în parodontopatii și influența tratamentului pedodontic asupra stării parodontiului. Leziunile mucoasei orale la pacientul pediatric. Aspecte contemporane de diagnostic și tratament ale leziunilor mucoasei orale la pacientul pediatric.

6. EXAMINAREA COPIILOR CU PATOLOGIE ORO-MAXILO-FACIALĂ (PROCESELE INFECȚIOASE ALE MAXILARELOR, TRAUMATISMELE DENTARE ȘI ORO-MAXILO- FACIALE, ANOMALII CONGENITALE DE DEZVOLTARE, PROCESE TUMORALE). PRINCIPII DE ORGANIZARE A ASISTENȚEI CHIRURGICALE STOMATOLOGICE DE URGENȚĂ A COPIILOR. ANESTEZIA LOCALĂ LA COPII. COMPLICAȚIILE LOCALE ȘI GENERALE ALE ANESTEZIEI (ȘOC, COLAPS, LIPOTEMIE). ASISTENȚA MEDICALĂ DE URGENȚĂ. ANOMALIILE DE POZIȚIE A FRENULUMULUI BUZELOR ȘI LIMBII LA COPII. EXTRACȚIILE DENTARE LA COPII. INDICAȚII ȘI CONTRAINDICAȚII.

Examinarea copiilor cu patologie oro-maxilo-facială (procese infectioase ale maxilarelor, traumatismele denatre și oro-maxilo-faciale, anomalii congenitale de dezvoltare, procese tumorale). Principii de organizare a asistenței chirurgicale stomatologice de urgență copiilor. Principii de selectare a metodelor de anestezie la copii. Anestezia locală la copii. Particularitățile anesteziei locale în chirurgia oro- maxilo-facială la copii. Complicațiile locale și generale ale anesteziei (șoc, colaps, lipotemie). Asistența medicală de urgență. Anomaliile de poziție a frenulumului buzelor și limbii la copii. Abordări de tratament chirurgical. Extracțiile dentare la copii. Indicații și contraindicații. Particularitățile extracțiilor dentare în dentiția primară și permanentă.

7. AFECȚIUNILE INFLAMATORII ALE GLANDELOR SALIVARE LA COPII. PROCESELE INFECȚIOASE ODONTOGENE ȘI NEODONTOGENE ALE MAXILARELOR ÎN STOMATOLOGIA PEDIATRICĂ. TACTICI DE DIAGNOSTIC ȘI TRATAMENT. PRINCIPII DE PROGNOZARE A REZULTATELOR TRATAMENTULUI PRIN ASOCIEREA SEMNELOR CLINICE LOCALE, GENERALE ȘI INTERDISCIPLINARE.

Afecțiunile inflamatorii ale glandelor salivare la copii. Etiologie, patogenie, aspecte clinice și de tratament. Infecțiile odontogene și neodontogene ale maxilarelor la copii. Abordarea multidisciplinară a tratamentului. Particularitățile morfologice ale oaselor maxilofaciale la copii în dentiția primară, mixtă și permanentă. Particularitățile părților moi ale regiunii maxilofaciale la copii. Cauzele răspândirii rapide a procesului infecțios și alterării stării generale a copiilor cu afecțiuni chirurgicale odontogene și neodontogene la copii. Tactici de diagnostic și tratament. Principii de prognozare a rezultatelor tratamentului prin asocierea semnelor clinice locale, generale și interdisciplinare.

8. TRAUMATISMELE DIN REGIUNEA ORO-MAXILO-FACIALĂ LA COPII. TRAUMATISMELE ASOCIATE. PRINCIPIILE ȘI PARTICULARITĂȚILE TRATAMENTULUI COMPLEX AL TRAUMATISMELOR DENTARE LA COPII ÎN DENTIȚIA PRIMARĂ, PERMANENTĂ ȘI MIXTĂ. ACORDAREA ASISTENȚEI MEDICALE PRIMARE ÎN CAZUL TRAUMATISMELOR ORO-MAXILO-FACIALE.

Traumatismele din regiunea oro-maxilo-facială la copii. Traumatismele de maxilare, dentare și ale părților moi la copii. Factorii etiologici și de risc. Aspectele clinice specifice traumatismelor din regiunea oro- maxilo-facială. Aspectele radiologice ale traumatismelor din regiunea oro-maxilo-facială. Particularitățile tratamentului complex al traumatismelor dentare la copii în dentiția primară, permanentă și mixtă.

Complicațiile imediate și la distanță. Acordarea asistenței medicale primare la etapa de evacuare de la locul accidentului. Dispensarizarea copiilor cu traumatisme dentare în funcție de vîrstă.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 67/81	

9. ANOMALIILE CONGENITALE ORO-MAXILO-FACIALE. PARTICULARITĂȚI DE DEZVOLTARE EMBRIONALĂ A CAPULUI ȘI GÂTULUI. DESPICĂTURILE DIN REGIUNEA ORO-MAXILO-FACIALĂ. TEORII CONTEMPORANE DE ETIOLOGIE ȘI PATOGENIE, ASPECTE DE EVOLUȚIE CLINICĂ. DIAGNOSTICUL ANOMALIILOR CONGENITALE. PARTICULARITĂȚILE TRATAMENTULUI CHIRURGICAL. PROFILAXIA COMPLICAȚIILOR. DISPENSARIZAREA COPIILOR CU ANOMALII CONGENITALE ORO-MAXILO-FACIALE.

Particularități de dezvoltare embrională a capului și gâtului. Anomaliile congenitale oro-maxilo-faciale. Despicăturile cranio-faciale și oro-maxilo-faciale. Teorii contemporane de etiologie și patogenie, aspecte de evoluție clinică. Despicăturile primare și secundare. Despicăturile totale unilaterale și bilaterale. Metode de diagnostic ale anomaliilor congenitale. Particularitățile tratamentului chirurgical. Profilaxia complicațiilor. Dispensarizarea copiilor cu anomalii congenitale oro-maxilo-faciale. Rolul stomatologului pediatru în tratamentul complex și reabilitarea pacienților cu anomalii congenitale oro-maxilo-faciale.

10. PROCESELE TUMORALE ÎN REGIUNEA ORO-MAXILO-FACIALĂ LA COPII. TUMORILE BENIGNE ȘI MALIGNE. SIMPTOMATOLOGIE. PARTICULARITĂȚI DE TRATAMENT CHIRURGICAL LA COPIII CU PROCESE TUMORALE ALE MAXILARELOR. PRINCIPII DE REABILITARE CHIRURGICALĂ A COPIILOR CU PROCESE TUMORALE. PROFILAXIA COMPLICAȚIILOR ȘI DISPENSARIZAREA COPIILOR. ETAPE DE REABILITARE ÎN PERIOADA POSTOPERATORIE. VIGILENȚA ONCOLOGICĂ. TOTALIZARE.

Procese tumorale în regiunea oro-maxilo-facială la copii. Etiologia, patogenia și clasificarea proceselor tumorale ale regiunii oro-maxilo-faciale. Tumori benigne. Particularități de tratament chirurgical dentar la copii cu procese tumorale ale maxilarelor. Principii de reabilitare chirurgicală a copiilor cu procese tumorale. Profilaxia complicațiilor și dispensarizarea copiilor cu tumori în regiunea oro-maxilo-facială. Clinica și diagnosticul tumorilor cavității orale la copii în perioada nou-născutului, sugarului, copilăriei fragede, vârstei preșcolare și școlare. Rolul stomatologului pediatru în depistarea proceselor tumorale. TOTALIZARE.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

Nr/o	Deprinderi practice	Nivelul însușirii	Volumul
1.	Examenul clinic și paraclinic al pacientului pediatric. Aprecierea statutului stomatologic al pacientului pediatric. Evaluarea stadiului de dezvoltare al dinților. Determinarea vârstei dentare pe modele, Rx, pacienți.	A, I, E	5
2.	Stabilirea diagnosticului și selectarea algoritmului de tratament al pacientului pediatric.	A, I, E	5
3.	Întocmirea fișei de observație a pacientului pediatric și a documentației de referință.	A, I, D, E	5
4.	Participarea/asistare la tratamentul pacientului pediatric cu carie dentară, parodontopatii, leziuni ale mucoasei, afecțiuni necarioase.	A, I, D	5

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 68/81

5.	Selectarea obiectelor și remediilor de igienă orală în funcție de situația clinică	A, I, D, E	5
6.	Selectarea metodelor de anestezie locală la copii. Selectarea anestezicelor pentru anestezia locală.	A, I, E	4
7.	Aprecierea tipului de frenulum lingual și labial. Stabilirea indicațiilor pentru frenuloplastie.	A, I, D	4
8.	Analiza imaginilor radiologice ale traumatismelor din regiunea oro-maxilo-faciale.	A, I, D	2
9.	Examenul clinic și paraclinic al pacientului pediatric cu afecțiuni ale glandelor salivare. Stabilirea diagnosticului primar și selectarea algoritmului de tratament	A, I	2
10.	Examenul clinic și paraclinic al pacientului pediatric cu procese inflamatorii odontogene și neodontogene ale maxilarelor și părților moi ale feței. Stabilirea diagnosticului primar și selectarea algoritmului de tratament.	A, I	2
11.	Cunoașterea și aprecierea prognosticului în reabilitarea copiilor cu anomalii congenitale și a tumorilor în regiunea oro-maxilo-facială.	A, I	2

Notă: **D**=Demonstrație; **E**=Executare; **I**=Interpretare; **A**=Asistare

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

Obligatorie

1. Note de curs.
2. Godoroja P., Spinei A., Spinei Iu. Stomatologie terapeutică pediatrică, Chișinău, CEP Medicina, 2003, 380 p.
3. Railean S., Lupan I., Poștaru C., Bușmachiu I. „Curs practic de chirurgie orală și maxilo-facială pediatrică”, CEP Medicina 2009, 323 p.
4. Lupan I., Stepco E., Șevenco N. Prevenția afecțiunilor orale. CEP Medicina, 2014, 212 p.
5. Cuculescu M. Prevenție primară în carie și paradontopatii. București: Editura Didactică și Pedagogică R.A, 2010. 692 p.
6. Spinei A. Caria dentară la copii cu dizabilități. Chișinău: Tipografia „PrintCaro”, 2016. 275 p.
7. Dumitrache A., Lăzărescu F., Sfeatcu R., Stanciu D., Temelcea A. Strategii preventive adaptate grupelor de risc pentru afecțiunile orale. Ghid de profilaxie. București, 2011, 52 p
8. Maxim A., Bălan A., Păsăreanu M. Stomatologie comportamentală pediatrică, Iași, 1998
9. Cura E. Pedodonție, Iași, 2000
10. Cocârlă E. Stomatologie pediatrică, Cluj-Napoca, 2000
11. Zarnea L. Pedodonție, București, 1992
12. Bârlean I., Dănilă I., Podariu A., Săveanu C. Ghid de practică în prevenția oro-dentară. București, 2013, 101 p.
13. Sîrbu S., Nicolau Gh., Năstase C. – Aspecte structurale ale organelor și țesuturilor cavității bucale, Chișinău, 2007.

Opțională

1. Cameron A., Widmer R. Справочник по детской стоматологии, перевод, Москва, 2003
2. McDonald, Avery Dean. Dentistry for the child and adolescent. Mosby, 2004

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 69/81	

3. Welbury Richard, Hosey Marie Thérèse, Duggal Monty Paediatric dentistry. 5 ed. Oxford. 2018
4. Koch G., Poulsen S., Espelid I., Haubek D. Pediatric Dentistry. A Clinical Approach. Third edition. Chichester, West Sussex, UK ; Ames, Iowa : John Wiley & Sons Inc., 2017
5. Nowak A., Pediatric Dentistry – Infancy Through Adolescence, Elsevier 2019
6. Колесов А. Стоматология детского возраста, Москва, 1991
7. Курякина Н.В. Терапевтическая стоматология детского возраста. Н.Новгород. 2004
8. Хоменко Л.А. Терапевтическая стоматология детского возраста. Киев. 2007
9. Мак-Дональд Р., Эйвери Д. Стоматология детей и подростков, перевод, Москва, 2003
10. Виноградова Т.Ф. Стоматология детского возраста. Москва, 1987

PROTETICA DENTARĂ

1. PROTETICA DENTARĂ. NOȚIUNI GENERALE. PRINCIPII ȘI TIPURI DE TRATAMENT.

Protetica dentară. Descrierea disciplinei. Istoricul. Sistemul stomatognat. Părțile componente. Metode de diagnostic în protetica dentară. Metode clinice și paraclinice de examenare a pacienților. Părțile componente a diagnosticului în protetica dentară. Scopul, principii, metode și tehnici de tratament protetic.

Examinare și diagnostic în endodonție. Patologia pulpară și periapicală. Tratamentul chemo-mecanic al canalelor radiculare. Dezinfecția canalelor radiculare. Obturația de canal. Incidente și accidente în cursul tratamentului endodontic. Succes și eșec în endodonție.

Determinarea indicațiilor către tratament endodontic preventiv tratamentului protetic. Indicațiile către tratament protetic post endodontic.

2. LEZIUNI ODONTALE CORONARE. CARACTERISTICI ȘI TIPURI DE PROTEZE FIXE UTILIZATE ÎN TRATAMENTUL PROTETIC.

Anatomia dintelui. Noțiuni de dezvoltare a dintelui și a structurilor de suport. Caracteristici morfologice, fiziologice și funcționale ale complexului pulpo-dentinar.

Leziuni odontale coronare. Clasificări. Tabloul clinic. Diagnostic. Diagnostic diferențiat. Principii și metode de tratament. Caracteristica lucrărilor protetice fixe utilizate în tratamentul protetic.

Avantaje și dezavantaje. Indicații și contraindicații către utilizare.

Indicații către tratament protetic post endodontic în leziunile dentare coronare. Profilaxia, diagnosticul și tratamentul afecțiunilor pulpei dentare și țesuturilor periapicale. Principii și tehnici moderne de tratament endodontic conservator în afecțiuni pulpare reversibile și principii și tehnici terapeutice în afecțiuni pulpare ireversibile. Factorii care pot afecta evoluția și prognosticul unui tratament endodontic.

Incidente și accidente endodontice în cursul tratamentului protetic. Procese patologice pulpare imediate și apărute după tratamentul protetic. Profilaxia. Pregătirea dintelui către tratament protetic. Indicații. Metode. Principii biomecanice ale realizării restaurărilor morfo-funcționale specific dinților tratați endodontic. Principii specifice din odontoterapia restauratoare. Corelațiile endo-parodontale. Restaurări protetice adaptate specificului dinților tratați endodontic.

3. IMOBILIZAREA DINTILOR PARADONTALI. SISTEME DE IMOBILIZARE.

Clasificarea sistemelor de imobilizare. Indicații, contraindicații. Avantaje, dezavantaje. Imobilizarea permanentă. Aprecierea sistemelor de imobilizare permanentă. Indicații, contraindicații.

Edentația parțială. Etiopatogeneza. Clasificări. Tabloul clinic. Diagnostic. Metode para-clinice de diagnostic. Ocluzia dentară. Edentația parțială redusă și întinsă.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 70/81	

Principii de tratament în edentația parțială. Caracteristici generale lucrărilor protetice fixe și mobilizabile utilizate în tratamentul edentației parțiale. Avantaje și dezavantaje. Indicații și contraindicații. Prepararea dinților, principia, metode. Planul de tratament protetic.

Indicații către pregătirea endodontică a dinților suport în tratamentul protetic a edentației parțiale.

Etape de tratament. Metode și tehnici. Restaurări protetice în edentația parțială adaptate specificului dinților tratați paradontal.

Complicațiile posibile a tratamentului paradontal și profilaxia lor.

4. TRATAMENT PROTETIC MIXT FIX/MOBILIZABIL ÎN REABILITAREA ORALĂ.

Etiopatogeneza, diagnosticul și tratamentul tulburărilor mandibulo-craniene. Sindromul disfuncțional al sistemului stomatognat. Etiopatogeneza. Simptomologia. Simptomologia din punct de vedere endo. Diagnostic clinic și paraclinic. Tratament.

Anatomia, structura și funcțiile parodontiului. Boala parodontală. Etiopatogeneza. Simptomologia și complicațiile endo-parodontale. Diagnostic clinic și paraclinic. Metode de tratament.

Abraziunea patologică și complicațiile ei endo-parodontale. Metode de tratament și profilaxie.

Migrările dentare. Etiopatogeneza. Clinica și complicațiile ei endo-parodontale. Metode de tratament și profilaxie. Tratament protetic mixt fix/mobilizabil în reabilitarea orală complexă.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

	Deprinderi practice	Nivelul însușirii	Volumul
1	Efectuarea examenului clinic al pacientului	A, E	4
2	Stabilirea diagnosticului și planului de tratament	A, E	5
3	Întocmirea fișei de observație	E, I	4
4	Determinarea complicațiilor examenului incomplet	A, D	2
5	A determina indicații pentru afecțiunile paradontale a dinților la pregătirea lor sub coroana artificială.	E, D	2
6	Participarea/asistarea la tratamentul protetic al pacientului cu leziuni odontale coronare	A, E	5
7	A aplica în practică metoda universală a dinților incluși în sisteme de imobilizare	A, E	4
8	Participarea/asistarea la tratamentul protetic al pacientului cu edentația parțială	D, A	3
9	Determinarea complicațiilor preparării dintelui sub coroana artificială	D, A	4

Notă: D=Demonstrație; E=Executare; I=Interpretare; A=Asistare

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 71/81	

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Boboc, Gh. — Aparatul dentomaxilar. Formare și dezvoltare, Ed. Medicală, București, 1995. Bârșă Gh., Postolachi I. - Tehnici de confecționare a protezelor dentare. Chisinau 1994.
2. Bratu D. ș.a. — Bazele clinice și tehnice ale protezării
3. Burlui V., Morărașu C. - Gnatologie. Ed. Apolonia, Iași, 2001.
4. Burlui V. ș.a. - Clinica și terapia edentației parțiale reduse. Ed. Apolonia, Iași, 2001.
5. Dumitriu H.T., Dumitriu S., Dumitriu A.S. — Parodontologie, Editura Viața Medicală Românească, București, 2009.
6. Forna N., (coordonator), De Baat C., Bratu D., Mercuț V., Petre Al., Popșor S., Trăistaru T. - Protetică Dentară, Vol. I, Editura Enciclopedică, București, 2011.
7. Forna N., (coordonator), De Baat C., Bratu D., Mercuț V., Petre Al., Popșor S., Trăistaru T. - Protetică Dentară, Vol. II, Editura Enciclopedică, București, 2011.
8. Gafar M., Iliescu A. — Endodonția clinică și practică. Ediția a II-a, Editura Medicală, București, 2007.
9. Gross M. - The science and art of occlusion and oral rehabilitation, London, UK, 2015.
10. Ionescu, E. — Anomaliile dentare. Editura Cartea Universitară, București, 2005
11. Ionita S. Petre A. Ocluzia dentară. București, 1996.
12. Manual pentru rezidențiat: stomatologie, volumul I, sub redacția Prof. dr. Ecaterina Ionescu. Editura Universitară "Carol Davila" București 2021
13. Manual pentru rezidențiat: stomatologie, volumul II, sub redacția Prof. dr. Ecaterina Ionescu. Editura Universitară "Carol Davila" București 2021
14. Patrașcu D. – Materiale dentare. București, 2002.
15. Postolachi I. cu colab. - Protetica dentară. Chișinău 1993.

BIOETICA

1. **ASPECTE CLINICE ALE BIOETICII. RELAȚII MORALE ÎN MEDICAȚIE: SUBIECTE, VALORI, MODELE ALE RELAȚIEI MEDIC-PACIENT, ACTUL MEDICAL ÎN STOMATOLOGIE.** Particularitățile etice ale instruirii medicului în rezidențiat pe chirurgie. Tipuri de relații medic-pacient: paternalism-antipaternalism. Acordul informat ca expresie a abordării anti-paternaliste. Criterii de validitate a acordului informat. Pacienți vulnerabil. Confidențialitatea - expresie a dreptului pacientului la viață privată, limitele acestui drept și consecințele limitării lui. Erorile medicale și obligația morală a veracității.
3. **GREȘELI, ERORI ȘI MALPRAXIS ÎN MEDICINĂ. MANAGEMENTUL SITUAȚIILOR DE MALPRAXIS ÎN PRACTICA MEDICALĂ ENDODONTICĂ.** Erorile și greșelile medicale. Definirea noțiunii de malpraxis. Bioetica—sursă teoretico-practică în abordarea multiaspectuală a malpraxisului. Tipuri de malpraxis. Specificul greșelilor, erorilor și malpraxisului în stomatologie. Momente semnificative în manifestarea malpraxisului endodontic.
4. **SUBIECTE BIOETICE ÎN CONTEXTUL UNOR PROBLEME AL IMPLICĂRILOR TERAPEUTICE STOMATOLOGICE.** Actul medical stomatologic și

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 72/81

posibilitățile apariției și manifestării subiectelor cu incidență bioetică. Multitudinea de situații în practica clinică cu potențial de a genera probleme bioetice. Posibilități de identificare, analiză și soluționare a problemelor de etică biomedicală.

5. ASPECTE BIOETICE ÎN STOMATOLOGIA TERAPEUTICĂ CU SPECIFICĂRI ALE MEDICAȚIEI LA CATEGORII VULNERABILE DE POPULAȚIE. Subiecte de bioetică socială: vulnerabilitatea, discriminarea, stigmatizarea, dizabilitatea. Senectutea din perspectivă bioetico-filosofică. Categoriile de persoane discriminate pe motive medicale și social-culturale. Starea de vulnerabilitate și necesitatea asistenței medicale stomatologice. Subiecte esențiale în abordarea subiectului vulnerabilității și asistența stomatologică contemporană. Binefacere și cost. Morală și circumstanțe economice. Umanismul în medicina practică. Solidaritate socială.

6. ETICA CERCETĂRII PE SUBIECTI UMANI. PRINCIPII ETICE. CONSENSUL NORMATIV ÎN CERCETAREA BIOMEDICALĂ. ASPECTE ETICE ÎN CERCETĂRILE MONO- ȘI MULTICENTRICE, NAȚIONALE ȘI MULTINAȚIONALE. COMITETELE DE ETICĂ A CERCETĂRII. Conceptul de cercetare științifică/cercetare biomedicală în raport cu cel de activitate clinică. Evoluția studiului terapeutic în practica medicală. Aplicabilitatea principiilor bioetice în cercetările biomedicale. Experimentul: noțiune, conținutul și clasificare. Specificul experimentului în cercetările biomedicale. Particularitățile cercetărilor clinice cu diferite grupuri de pacienți: aspecte bioetice. Protecția subiecților în cercetarea biomedicală. Integritatea științifică. Plagiul: cauze, consecințe și forme. Cerințe morale ale cercetării pe ființe umane. Declarația de la Helsinki. Componenta unui protocol de studiu. Rolul Comitetelor de bioetică/etică a cercetării.

7. PROCEDURILE OPERAȚIONALE STANDARDIZATE. BUNELE PRACTICI CLINICE ÎN ACTIVITATEA CLINICĂ ȘI CEA DE CERCETARE DIN DOMENIUL STOMATOLOGIC. Noțiune de expertiză. Rolul procedurilor operaționale standardizate (POS) în activitatea medicală clinică și cea de cercetare. Aplicarea acestora în practică. Probleme în anumite circumstanțe. Bunele practici în activitatea clinică în cercetarea științifică. Aplicarea Ghidurilor și bune practici de laborator (GLP) și bunelor practici clinice (GCP). Conținutul acestora. Principiile aplicării Ghidurilor și bune practici în activitatea de cercetare și cea clinică.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

1. Ilustrarea prin cazuri particulare a teoriilor și principiilor în bioetică.
2. Reglementarea practicii medicale prin coduri de etică.
3. Jurământul lui Hipocrate – comentarea formei inițiale și prezente.
4. Valorile etice ale relației medic-pacient prin cazuri practice.
5. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală.
6. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă.
7. Rolul comunicării în relația medic-pacient.
8. Accesul la îngrijirile de sănătate, discutare de cazuri.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 73/81

9. Drepturile pacienților – reglementare legislativă. Rolul comitetelor de etică.
10. Exemplificarea noțiunilor de greșeală și eroare în medicină prin cazuri.
11. Delimitarea cadrului noțiunii de malpraxis. Greșeala medicală din perspectiva sistemului de malpraxis. Perspectiva deontologică asupra greșelilor medicale.
12. Discutarea problemelor etice la pacienți vulnerabili.
13. Discutarea problemelor etice în cercetările biomedicale.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Dicționar de Filosofie și Bioetică. Chișinău: Medicina, 2004.
2. Ojovanu Vitalie. (coord.). Comunicare și comportament în medicină (cu elemente de bioetică): Suport de curs. Chișinău: CEP Medicina, 2016.
3. Ojovanu Vitalie. (coord.). Filosofia medicinei (cu elemente de bioetică medicală): Suport de curs. Chișinău: CEP Medicina, 2017.
4. Țirdea Teodor N. Bioetică: curs de bază. Manual. Chișinău: Medicina, 2017.
5. Țirdea Teodor N. Bioetică: Teorie și practică: Suport de curs. Chișinău: Medicina, 2016.
6. Steinbock Bonnie. The Oxford handbook of bioethics. Oxford: Oxford University Press, 2013.
7. Harris John (ed.). Bioethics. New York: Cambridge University Press, 2004.
8. Ives Jonathan, Dunn Michael, Cribb Alan (ed.). Empirical bioethics: theoretical and practical perspectives. Cambridge: Cambridge University Press, 2017.
9. Talbot Marianne. Bioethics: an introduction. Cambridge: Cambridge University Press, 2016.

Anul III IMPLANTOLOGIE

Rolul și locul terapiei implanto-protetice în medicina dentară modernă; interrelația dintre implantologia orală și celelalte discipline dentare.

Anatomia clinică a aparatului dento-maxilar – oferta osoasă în terapia implanto-protetică – aspecte privind selecția și poziționarea implanturilor pe creasta alveolară. Clasificarea edentațiilor în terapia implanto-protetică, edentații și modalități de soluționare a acestora prin intermediul complexului terapeutic implanto-protetic.

Evaluarea câmpului protetic și a statusului biologic general al pacientului în perspectiva inserării implanturilor dentare – diagnostic preoperator, bilanț preprotetic, analiza și planificarea secvențială a cazului, indicații și contraindicații.

Biomecanica A.T.M. și rolul acesteia în terapia implanto-protetică. Biomateriale utilizate în practica implantologică – titanul, masele ceramice, materiale și membrane biologice utilizate în tehnicile de augmentare osoasă. Fiziologia osteogenezei, a osteointegrării și patologia osteodezintegrării, raportării la modele biologice. Optimizarea câmpului protetic în vederea inserării implanturilor dentare – asanarea cavității orale, chirurgia mucoasei patologice și a leziunilor parodontale. Protezarea preimplantară fiziologică, autoechilibrată – etapă de bază a terapiei implanto-protetice. Reconstrucția creștelor edentate cu deficit osos utilizând metode

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 74/81	

de augmentare osoasa autogena cu grefe recoltate din creasta iliaca, neurocraniu, tibie si mandibula, materiale sintetice pe baza de hidroxiapatita, fosfat tricalcic sau materiale omologe, susținute în principal de membrane biologice. Sisteme si tipuri de implanturi utilizate în terapia implanto- protetica Inserția imediat postextraționala a implanturilor orale. Inserția implanturilor în crestele alveolare cu diferite forme si oferte osoase. Tehnici chirurgicale curente în implantologia orală. Indicațiile și contraindicațiile implantării dentare endosoase. Accidente, incidente și complicații în implantologia orală. Dispensarizarea pacienților purtatori de implanturi.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

Examinarea și tratamentul, împreună cu tutorele, a pacienților cu edentații dentare ce necesită tratament implanto-protetic (A/E-10); Planificarea inserției implantelor în baza examenului radiologic – OPG, CBCT (I/A-10); Intervenții chirurgicale proprotetice în: mucoasa subțire(I/A-2); creasta gingivală balantă (I/A-1); fibromatoză tuberozitară (I/A-1); hiperplazie epitelio-conjunctivă (I/A-1); bride vestibulare și paralinguale (I/A-1); îngustarea zonei de mucoasă fixă (adânciri de șanțuri vestibulare sau paralinguale (I/A-2); regularizări de creastă (I/A-2); plastii de adăuție în atrofi de creastă cu materiale osteoinductoare (I/A-2); Inserția implantelor dentare endosoase în creasta alveolară fără deficiențe (I/A-5); Inserția implantelor imediat postextrațional (I/A-5); Elaborarea schemei de tratament complex a pacientului cu edentație parțială – endodontic, chirurgical, implantologic (I/A-5); Sinuslifting transcristal (I/A-5); Sinuslifting lateral (I/A-2); Înlăturarea implantului (I/A-1).

Notă: E=Executare; I=Interpretare; A=Asistare

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Burlibașa C. Chirurgie orală și maxilofacială. București: Editura medicală, 2003.
2. Chele N. Implantarea dentară imediată. Riscuri și beneficii. Chișinău, 2017. 272 p.
3. Ganuța N. Anesteziologie în chirurgia oro-maxilo-facială. București: Editura medicală, 1995.
4. Ganuța N. Tratat de implantologie orală. București, 1999.
5. Popa M. Anatomia craniului în practica medico-legală. Iași: Ed. Ex-ponto, 2009.
6. Sethi A., Kaus T. Implantologia practică. București, 2008.
7. Sîrbu D. Biomateriale în reconstrucția crestelor alveolare mandibulare în tratamentul implanter. Chișinău, 2018. 187 p.

MANAGEMENT ȘI MARKETING ÎN STOMATOLOGIE

1. MANAGEMENTUL CA ARTĂȘI ȘTIINȚĂ. MANAGERII ȘI LIDERII ÎN ORGANIZAȚII.

Conceptele de management, manager și lider. Managementul ca teorie și / sau practică, ca știință și/sau artă. Apariția și dezvoltarea managementului. Activități manageriale și sisteme de management. Niveluri și arii de management într-o instituție stomatologică. Obiectivele și principiile managementului.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 75/81	

Rolurile managerului: interpersonale, informaționale, decizionale. Cunoștințe și abilitățile necesare managerului. Rolul liderilor pentru organizații. Tipuri de manageri și lideri. Formele de putere și influență utilizate de manageri și lideri.

2. INSTITUȚIA STOMATOLOGICĂ CA ORGANIZAȚIE. ANTREPRENORIATUL ÎN STOMATOLOGIE.

Instituția stomatologică/cabinetul stomatologic ca organizație: parametrii de caracterizare. Mediul intern și extern al instituției medicale și factorii lui. Organizația și organizarea. Componentele structurii organizatorice. Tipurile de structuri organizatorice. Organigrama. Cultura organizațională ca factor ce determină performanța instituției stomatologice. Managementul culturii într-o instituție stomatologică. Conceptul de antreprenoriat. Formele de organizare a activității de antreprenoriat. Etapele de lansare a afacerii. Planul de afaceri: importanța și structura.

3. MANAGEMENTUL MODERN AL INSTITUȚIEI STOMATOLOGICE: PRINCIPII, METODE, TEHNICI ȘI FUNCȚII.

Particularitățile managementului modern. Principii, metode și tehnici de management. Funcțiile fundamentale ale managementului: prognoza, planificarea, organizarea, motivarea și control-evaluarea. Planificarea: esența și importanța. Componentele planificării organizatorice. Planificarea strategică a activității instituției stomatologice. Etapele procesului de planificare strategică. Misiunea, viziune și valorile unei instituții stomatologice. Analiza SWOT. Obiective generale și specifice SMART. Realizarea planului strategic și evaluarea activităților. Indicatorii de performanță. Controlul ca funcție managerială. Esența și rolul controlului. Tipuri de control și etape ale procesului de control. Elaborarea și utilizarea standardelor.

4. MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE. MOTIVAREA ANGAJAȚILOR. MANAGEMENTUL ECHIPEI.

Managementul resurselor umane: etape și activități. Activități de asigurare cu personal: planificarea, recrutarea și selecție resurselor umane. Activități de menținere a personalului: motivarea, utilizarea eficientă a sistemului de recompense, managementul carierei. Activități de dezvoltare a personalului: formarea continuă, rotația pe post și evaluarea performanțelor. Factori implicați direct în desfășurarea activității: competența, autoritatea, responsabilitatea și delegarea autorității. Motivarea ca funcție managerială. Teoriile motivării. Recompensarea și remunerarea angajaților. Caracteristicile unei motivări eficiente. Importanța echipelor pentru instituția medicală. Similitudini și diferențe între grupuri și echipe. Transformarea grupurilor în echipe și managementul echipelor. Factorii ce determină eficiența echipelor. Principiul celor 8 de "R" într-o echipă eficientă.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 76/81	

5. COMUNICAREA ȘI LUAREA DECIZIILOR ÎN INSTITUȚIA STOMATOLOGICĂ. MANAGEMENTUL SCHIMBĂRIILOR.

Sistemul informațional al firmei stomatologice. Importanța comunicării eficiente. Elemente și etape ale procesului de comunicare. Factorii care influențează procesul de comunicare.

Barierelor în comunicare și înlăturarea lor.

Natura procesului de luare a deciziilor. Tipuri de decizii. Tipuri de ședințe și organizarea lor.

Modele și metode de luare a deciziilor. Etapele deciziei raționale. Factorii care influențează procesul decizional.

Importanța schimbărilor pentru o instituție stomatologică. Avantajele și dezavantajele schimbărilor. Etapele schimbării. Tipurile de schimbări. Rezistența la schimbare: cauze și metode de învingere.

6. MANAGEMENTUL TIMPULUI, CONFLICTULUI ȘI STRESULUI LA LOCUL DE MUNCĂ.

Particularitățile timpului ca resursă. Cauze ale managementului ineficient al timpului.

Activități care irosesc timpul. Stiluri comportamentale privind managementul timpului. Erori frecvente în utilizarea timpului. Metode și tehnici de eficientizare a utilizării timpului.

Stabilirea obiectivelor și prioritizarea activităților. Jurnalul de activități. Tehnici de planificare a timpului.

Conflictul în organizație. Particularități ale conflictului în colectiv. Cauzele conflictelor.

Tipurile de conflicte. Etapele conflictelor. Strategii și metode de soluționare a conflictului: structurale și interpersonale.

Cauzele stresului la locul de muncă. Metode de prevenire și tehnici de diminuare a nivelului de stres. Sindromul epuizării profesionale (Burnout): cauze, metode de tratament și prevenție.

7. CONCEPTUL DE MARKETING. TIPURI DE MARKETING. PIAȚA SERVICIILOR STOMATOLOGICE: CEREREA, OFERTA, PREȚUL ȘI CONCURENȚA.

Definirea conceptului de marketing. Esența activității de marketing. Tipuri de marketing. Specificul marketingului serviciilor stomatologice.

Piața serviciilor cu profil stomatologic. Elementele pieței: cererea, oferta, prețul și concurența. Factorii care influențează elementele pieței. Segmentarea pieței. Mixul de marketing.

8. COMPORTAMENTUL CONSUMATORULUI. COMUNICAREA PRESTATOR DE SERVICII-CONSUMATOR. TIPURI DE CLIENȚI. ETICA ÎN RELAȚIILE CU CLIENȚII.

Procesul decizional de cumpărare a serviciului stomatologic. Factorii ce influențează comportamentului consumatorului. Identificarea și segmentarea clienților. Tipurile de clienți. Clientul dificil. Comunicarea cu clienții. Stabilirea modalității de fidelizare a clienților. Conceptul de satisfacție a clientului. Cerințele, nevoile și așteptările clienților. Etica în relațiile cu clienții.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 77/81	

9. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII DE MARKETING. CERCETAREA DE MARKETING: CONCEPTE, ETAPE, METODE ȘI INSTRUMENTE.

Etape ale organizării activității de marketing. Organizare internă. Etapele unei cercetări de piață. Metode ale cercetării de marketing. Instrumente ale cercetării de marketing. Sondajul de opinie. Tipologia cercetării de marketing. Raportul de cercetare.

10. PREVIZIUNEA ȘI PLANIFICAREA ÎN MARKETING. PLANUL DE MARKETING AL INSTITUȚIEI STOMATOLOGICE.

Importanța previziunii de marketing ca etapă premergătoare planificării. Utilitatea planificării în marketing. Etapele planificării de marketing. Planul de marketing al unei instituții stomatologice. Structura și conținutul planului de marketing.

DESCRIERERE DEPRINDERILOR PRACTICE

1. Să efectueze o analiză SWOT a unei instituții stomatologice.
2. Să elaboreze o misiune și 4 obiective strategice conform criteriilor SMART pentru o instituție stomatologică.
3. Să creeze și să evalueze o organigramă a unei instituții stomatologice.
4. Să aplice teoria motivațională și tehnicile de motivare în dependență de necesitățile persoanei.
5. Să aplice o metodă eficientă de soluționare a conflictului expus în studiul de caz.
6. Să realizeze analiza celor 4P- componente ale mixului de marketing.
7. Să elaboreze 2 strategii eficiente de marketing pentru fidelizarea clienților.
8. Să elaboreze un algoritm de comunicare eficientă cu clientul în dependență de tipul de client.
9. Să elaboreze un mesaj publicitar pentru o instituție stomatologică.
10. Să elaboreze un plan de afaceri.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Ețco C. Managementul în sistemul de sănătate. Chișinău, Editura Epigraf, 2006.
2. Tintiuc D., Ețco C., Grosu L., și alții. Sănătate publică și management. Chișinău, 2002.
3. Constantin Ețco, Ludmila Goma, Nina Globa. Management și Marketing. Teorie și aplicații. Chișinău, 2013.
4. Philip Kotler, Gary Armstrong. Principiile marketingului, Ediția a III-a. Editura Teora, 2004.
5. Kotler, Ph., Keller, K.L. -Managementul marketingului. Ed. Teora, Ediția a 5- a. București, 2008
6. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. М., «Дело» 1997.

B. Suplimentară:

1. Vlădescu C. Managementul serviciilor de sanatate. București, Expert, 2000.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 78/81

2. Popescu A. Management și marketing sanitar, asistență și protecție socială. Editura medicală, 1992.
3. Cornelius H., Faire Sh. Știința rezolvării conflictelor. București, Editura știință și tehnică, 1996.
4. Stog L., Caluschi M. Psihologia managerială. Editura Cartier, 2002.
5. Pitariu H. Managementul resurselor umane. București, 1994.â

Lista de competențe ale medicului specialist în "Parodontologie"

În scopul pregătirii medicilor specialiști în domeniul Stomatologiei conform Cărții universitare a USMF "N. Tetseanu" absolvenții facultății Stomatologie își continuă studiile postuniversitare prin rezidențiat la specializarea "Medic stomatolog Parodontolog". Conceptul de pregătire postuniversitar în rezidențiat prevede instruirea continuă teoretică și practică în domeniul parodontologiei cu formarea specialistului capabil să asigure asistența complexă bolnavilor cu afecțiuni parodontale. În acest context medicii rezidenți își aprofundează cunoștințele teoretice și manoperele practice acumulate pe parcursul studiilor universitare. La realizarea acestui concept sunt întocmite: planul de studiu și programa analitică, după însușirea cărora, se atribuie calificativul de medic specialist în "Parodontologie" cu următoarele competențe:

1. Consultația de specialitate – examenul clinic parodontal (efectuarea statusului parodontal) și paraclinic (relevarea plăcii bacteriene), inclusiv vigilența oncologică.
2. Elaborarea diagnosticului și a planului de tratament complex al pacientului parodontopat.
3. Posedarea tehnicilor curente de anestezie în stomatologie/parodontologie.
4. Interpretarea examenelor radiologice și imagistice în stomatologie
5. Profilaxia primară și secundară a afecțiunilor parodontale.
6. Terapia etiologică în gingivite/gingivostomatite.
7. Terapia formelor acute ale bolii parodontale (gingivite/parodontita marginală acută, ulcero-necrotică, specifică refractară).
8. Tratamentul complicațiilor ale bolii parodontale, inclusiv a parodontitei marginale acute (agresive) și cronice (abcesul gingival/parodontal, hiperestezia dentinară, leziuni ale suprafeței radiculare).
9. Terapia etiologică a parodontitelor marginale cornice și agresive: controlul plăcii bacteriene,"scaling, root planning" și eliminarea factorilor de risc locali (odontali și iatrogeni).
10. Terapia antimicrobiană și antiinflamatorie locală și sistemică în boala parodontală.
11. Managementul parodontal în condiții de afecțiuni sistemice și nocive (diabetul zaharat, afecțiunile CV, tractului digestiv, sarcina, fumatul, alcoolismul și narcomania).
12. Tehnici de șinare/imobilizare prvizorie și de durată prin procedee protetice (proteze provizorii, definitive conjuncte, etc).
13. Tratamentul și managementul traumei ocluzale în parodontitele marginale.
14. Tratamentul sindromului endo-parodontal (nechirurgical și chirurgical).

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 79/81	

15. Tratamentul pungii parodontale prin chiuretaj parodontal (pe camp închis și camp deschis), lambou de debridare și gingivectomie/gingivoplastie.
16. Extracția dinților parodontotici, amputația radiculară, premolarizarea dinților cu punți parodontale nerecuperabili prin tratament chirurgical specific parodontal.
17. Tehnici de preservare a crestei alveolare pe teren parodontopat.
18. Procedee de tratament chirurgical a defectelor muco-gingivale (recesiune, bride, frenuri, gingie fixă), prin tehnici de chirurgie plastică parodontală.
19. Tratamentul leziunilor interradiculare prin tehnici de rezecție radiculară, tunelizare și regenerare (RTG).
20. Tratamentul chirurgical al defectelor infraosoase prin tehnici de regenerare parodontală (adiție, regenerare tisulară ghidată (RTG), tehnici combinate).
21. Planificarea și realizarea terapiei implanto-protetice în cadrul tratamentului complex al afecțiunilor parodontale.
22. Managementul terapeutic al pereimplantitelor în cadrul tratamentului complex al afecțiunilor parodontale
23. Tratamentul de menținere în reabilitarea parodontală complexă.

Notă:

1. Competențele în domeniul stomatologiei generale, obținute în cadrul studiilor universitare de Licență, nu pot fi anulate unui absolvent al Facultății de Stomatologie care urmează o specializare în domeniul parodontologiei.
2. Medicul stomatolog generalist nu este specialist în parodontologie, astfel medicul stomatolog are posibilitatea de a îndruma, de a trimite pacientul cu o afecțiune parodontală spre specialistul în acest domeniu. În schimb, educația pentru igiena bucală prin folosirea pastelor de dinți adecvate, a periajului corespunzător, precum și mijloacele de prevenție le poate efectua orice medic stomatolog cu pregătire generală
3. Cursurile de o zi și cele din programul facultății de EMC, desfășurate conform Regulamentului de educație medicală continuă (de 2-3 săptămâni), nu reprezintă atestate de studii ce ar confirma nivelul de competență în domeniul Parodontologiei.

• **METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE**

Metode de activitate individuală:

- a) analiza surselor literare din domeniul parodontologiei
- b) lucrul sub conducerea profesorului (pegătirea prezentărilor pe tematica din domeniu – metode de diagnostic, tratament ș.a.).

Metode de activitate în doi: profesor – rezident; rezident- rezident etc.

Metode de activitate în echipă (în grup 2-3 persoane) **și colectivă** (în grup 5-6 persoane):

- a) dialog profesor – echipă, grupa în mod frontal
- b) dialog profesor – echipă, grupa sub formă de întrebări și răspunsuri

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 80/81	

c) folosirea metodei „asaltului de idei” – se folosesc ideile tuturor participanților la discuție pentru a găsi cea mai adecvată soluție de a rezolva o problemă

d) metoda problematizării – la problemele situației propuse de profesor, rezidenții trebuie să indice căile de rezolvare ale acestor probleme.

Metode clasice/ tradiționale/:

Prezentarea cursurilor/ prelegerilor în Power Point cu prezentarea cazurilor clinice rar întâlnite.

Rezolvarea la seminare a testelor în variante multiple cu comentarea răspunsurilor. Demonstrarea și comentarea schemelor și tehnicilor tradiționale și speciale de diagnostic și tratament.

Instruire prin modele de diagnostic în domeniul parodontologiei.

• METODE DE EVALUARE

Teste, examene de promovare, deprinderi practice, examen de licență.

La seminare prin testare cu comentarii.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire/ciclu conex are loc o evaluare de etapă, petrecută la catedra respectivă de către responsabilul de stagiu/ îndrumător cu aprecierea notei în carnetul de note.

La finele fiecărui an de studiu rezidentul susține în fața membrilor comisiei, examenul de promovare la anul următor de studii, cu notă în carnetul de note.

Modalitatea de rotunjire a notelor

Suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală	Nota finală	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca “absent” și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Medicul rezident are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

Este obligatorie frecventarea și îndeplinirea zilnică a caietului de stagiu pe parcursul stagiilor. Astfel, întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu în care va fi trecută și confirmată toată activitatea rezidentului. Începând cu anul 2 de studii rezidentul efectuează anual stagii practice în centrele medicale raionale cu o durată de 3 luni de zile/ an.

PR 8.5.1 PROGRAMA DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 81/81

În caz de nerealizare a baremului deprinderilor practice medicul rezident poate fi exmatriculat pe parcurs sau poate fi neadmis la examenele de transfer de la an la an sau la examenul de specialitate. Nerespectarea cerințelor Programului de rezidențiat presupune/determină retragerea/ exmatricularea medicului rezident din rezidențiat. Examenul de specialitate/absolvire se desfășoară conform regulamentului.

EXAMENUL DE ABSOLVIRE se desfășoară conform Regulamentului aprobat de MS

- **LIMBA DE PREDARE:** Română